UNBOXING

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

UNBOXING

Οδηγός Υλοποίησης Εργαστηρίων

Μεθοδολογία, Μαθησιακές Δραστηριότητες, Οδηγός Συντονισμού και Συστάσεις για την Υλοποίηση των Εργαστηρίων του Έργου UNBOXING

Αριθμός Αναφοράς Έργου: 2024-1-PL01-KA220-VET-000244439

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ: SUSIC

ΕΚΔΟΣΗ: 2.0

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 28-09-2026

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή 5
1.1 Παρουσίαση του έργου UNBOXING 6
1.2 Στόχοι του παρόντος Οδηγού 7
1.3 Πώς να χρησιμοποιήσετε τον παρόντα Οδηγό 9
2. Θεωρητικό πλαίσιο.....10
2.1 Συστημική σκέψη και κυκλική οικονομία στη βιώσιμη συσκευασία 10
3. Στόχοι των εργαστηρίων – WP4 12
4. Ομάδες-στόχοι 15
4.1 Καταγραφή των προφίλ των συμμετεχόντων 17
5. Μορφές Υλοποίησης και Απαιτήσεις των Εργαστηρίων.....18
5.1 Απαιτήσεις συμμετοχής και υλοποίησης.....18
5.2 Επιλογή μορφής υλοποίησης 19
5.3 Διάρκεια και δομή του εργαστηρίου 21
5.4 Διά ζώσης εργαστήρια 22
5.5 Διαδικτυακά εργαστήρια 22
5.6 Συστάσεις για τους συντονιστές.....22
5.7 Κοινές ελάχιστες απαιτήσεις και προσαρμόσιμα στοιχεία 23
5.8 Οδικός χάρτης υλοποίησης των εργαστηρίων.....24
6. Σχεδιασμός Εργαστηρίου 25
6.1 Σκοπιμότητα και Σύνδεση με τους Στόχους 25
6.2 Διά Ζώσης Εργαστήριο 26
6.2.1 Καλωσόρισμα και Εισαγωγή 28
6.2.2 Δραστηριότητα γνωριμίας – «Η τελευταία σας διαδικτυακή αγορά».....28
6.2.3 Κατανόηση της Βιώσιμης Συσκευασίας 29
6.2.4 Υλικά και Αρχές Οικολογικού Σχεδιασμού.....30
6.2.5 Διάλειμμα για Καφέ 31
6.2.6 Διαδραστική Δραστηριότητα – «Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου».....31
6.2.7 Παρουσιάσεις Ατομικών Συσκευασιών και Ανατροφοδότηση 33
6.2.8 Αναστοχασμός και Αξιολόγηση 33
6.2.9 Ολοκλήρωση του Εργαστηρίου 34
6.3 Διαδικτυακό Εργαστήριο.....34
6.3.1 Καλωσόρισμα και Εισαγωγή 36

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.3.2 Δραστηριότητα Γνωριμίας – «Η Τελευταία σας Διαδικτυακή Αγορά» 36
6.3.3 Κατανόηση της Βιώσιμης Συσκευασίας 37
6.3.4 Υλικά και Αρχές Οικολογικού Σχεδιασμού 38
6.3.5 Σύντομο Διάλειμμα.....38
6.3.6 Διαδραστική Δραστηριότητα – «Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου».....39
6.3.7 Παρουσιάσεις Ατομικών Συσκευασιών και Ανατροφοδότηση 40
6.3.8 Αναστοχασμός και Αξιολόγηση 41
6.3.9 Κλείσιμο της Συνεδρίας.....41
6.4 Σύγκριση μεταξύ Διά Ζώσης και Διαδικτυακής Υλοποίησης των Εργαστηρίων.....42
7. Ψηφιακά Εργαλεία.....44
7.1 Ρόλος του Συντονιστή.....44
7.2 Εισαγωγή.....45
7.3 Προτεινόμενα Ψηφιακά Εργαλεία.....45
7.4 Ψηφιακή Συνεργασία 46
7.5 Συστάσεις Καλών Πρακτικών.....47
7.6 Ψηφιακή Δεοντολογία 47
7.7 Συμπερίληψη και Προσβασιμότητα.....47
8. Στρατηγική Αξιολόγησης.....49
8.1 Εισαγωγή.....49
8.2 Αξιολόγηση της Μάθησης 49
8.3 Αξιολόγηση του Εργαστηρίου.....49
8.4 Αυτοαξιολόγηση 50
8.5 Παρατήρηση από τον Συντονιστή 50
8.6 Αξιολόγηση Πρακτικών Δραστηριοτήτων.....51
8.7 Πίνακας Μαθησιακών Αποτελεσμάτων και Αποδεικτικών Στοιχείων 51
8.8 Μέτρηση της Επιτυχίας του Εργαστηρίου 52
8.9 Συνεχής Βελτίωση 53
9. Διαχείριση Κινδύνων 54
9.1 Εισαγωγή.....54
9.2 Πιθανοί Κίνδυνοι και Μέτρα Μετριασμού 54
9.3 Ετοιμότητα των Συντονιστών.....55
9.4 Διαχείριση Απρόβλεπτων Καταστάσεων.....55
10. Συμπεράσματα 56

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 57

Χρήση των Παραρτημάτων 57

Παράρτημα I – Πρότυπο Ημερήσιας Διάταξης Εργαστηρίου 59

Παράρτημα II – Λίστα Ελέγχου Συντονιστή 60

Παράρτημα III – Κατάλογος Παρουσιών.....60

Παράρτημα IV – Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Συμμετεχόντων https://docs.google.com/forms/d/1hw6_kG8UHB31knG2pgLyt1WXpnKM8SaEtQlN77seoXw/edit (Παρακαλείστε να μην τροποποιήσετε το περιεχόμενο).....63

Παράρτημα V – Φύλλο Παρατήρησης Συντονιστή 63

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

1. Εισαγωγή

Οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες έχουν αναπτυχθεί για να υποστηρίξουν τον σχεδιασμό, την οργάνωση και τον συντονισμό των εργαστηρίων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4) του έργου UNBOXING. Σκοπός τους είναι να παρέχουν ένα κοινό πλαίσιο που διασφαλίζει τη συνέπεια και την ποιότητα σε όλες τις δραστηριότητες των εργαστηρίων, παρέχοντας παράλληλα στους συντονιστές επαρκή ευελιξία ώστε να προσαρμόζουν τις συνεδρίες στα χαρακτηριστικά, στις ανάγκες και στις προσδοκίες των διαφορετικών ομάδων συμμετεχόντων, καθώς και στις τοπικές συνθήκες.

Το έργο UNBOXING βασίζεται στην αρχή ότι η ουσιαστική καινοτομία και οι αποτελεσματικές λύσεις προκύπτουν μέσα από τον διάλογο, τη συνεργασία και την ενεργή συμμετοχή διαφορετικών ενδιαφερόμενων μερών. Στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4), τα εργαστήρια παρέχουν, επομένως, οργανωμένο περιβάλλον στο οποίο οι συμμετέχοντες μπορούν να ανταλλάσσουν εμπειρίες, να προβληματίζονται σχετικά με κοινές προκλήσεις, να αναπτύσσουν ιδέες και να συμβάλλουν στο έργο με τις γνώσεις τους. Δεν έχουν σχεδιαστεί απλώς ως συνεδρίες ανταλλαγής πληροφοριών, αλλά ως συμμετοχικά περιβάλλοντα που ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση, τη συλλογική μάθηση και τη συνδημιουργία.

Καθώς στα εργαστήρια συμμετέχουν άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο, από διαφορετικούς τομείς και γεωγραφικές περιοχές, ο συντονισμός τους θα πρέπει να προάγει τη συμπερίληψη, τη διαφάνεια, την ισότιμη συμμετοχή και τον αμοιβαίο σεβασμό. Οι συντονιστές θα πρέπει να δημιουργούν μια ατμόσφαιρα στην οποία όλοι οι συμμετέχοντες αισθάνονται ευπρόσδεκτοι και ενθαρρύνονται να συνεισφέρουν, ανεξάρτητα από το επαγγελματικό τους υπόβαθρο, το επίπεδο εξειδίκευσής τους ή την προηγούμενη εξοικείωσή τους με το έργο. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προσβασιμότητα, στις ανάγκες επικοινωνίας, στις γλωσσικές ανάγκες, στις ψηφιακές δεξιότητες και σε άλλους παράγοντες που ενδέχεται να επηρεάσουν τη συμμετοχή.

Τα εργαστήρια του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4) θα πραγματοποιηθούν σε δύο συμπληρωματικές μορφές: διαδικτυακά και διά ζώσης. Παρόλο που κάθε μορφή απαιτεί διαφορετικές οργανωτικές ρυθμίσεις και τεχνικές συντονισμού, και οι δύο ακολουθούν τις ίδιες αρχές, με επίκεντρο τους συμμετέχοντες και τη συνεργασία. Τα διαδικτυακά εργαστήρια θα πρέπει να αξιοποιούν αποτελεσματικά τα ψηφιακά εργαλεία, διατηρώντας παράλληλα την αλληλεπίδραση και την ενεργό συμμετοχή, ενώ τα διά ζώσης εργαστήρια μπορούν να αξιοποιούν την άμεση συζήτηση, τις ομαδικές ασκήσεις, το οπτικό υλικό και πιο δυναμικές συνεργατικές δραστηριότητες.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Αυτές οι οδηγίες αποσκοπούν στην υποστήριξη των συντονιστών πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από κάθε εργαστήριο. Παρέχουν πρακτικές συστάσεις σχετικά με τον προγραμματισμό των συνεδριών, τις οργανωτικές ρυθμίσεις, την προετοιμασία του υλικού, τον συντονισμό, την ενεργό συμμετοχή των συμμετεχόντων, τη διαχείριση του χρόνου, την προσβασιμότητα και τη συλλογή των αποτελεσμάτων των εργαστηρίων. Δεν προορίζονται να αποτελέσουν ένα άκαμπτο σενάριο, αλλά έναν πρακτικό οδηγό αναφοράς που μπορεί να προσαρμόζεται σε διαφορετικές ομάδες κοινού, σε εργαστήρια διαφορετικού μεγέθους και σε εθνικά ή τοπικά περιβάλλοντα, διατηρώντας παράλληλα μια συνεκτική προσέγγιση σε ολόκληρο το Πακέτο Εργασίας 4 (WP4).

Καθ' όλη τη διάρκεια των συνεδριών, οι συντονιστές θα πρέπει να διατηρούν μια ισορροπία μεταξύ σαφούς δομής και ευελιξίας. Οι σαφώς καθορισμένοι στόχοι, ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα και οι προσεκτικά σχεδιασμένες δραστηριότητες θα πρέπει να παρέχουν κατεύθυνση, ενώ οι συντονιστές θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις συνεισφορές των συμμετεχόντων και στη δυναμική της ομάδας. Η ενεργητική ακρόαση, η ισόρροπη συμμετοχή, ο εποικοδομητικός διάλογος και οι σαφείς οδηγίες είναι απαραίτητα στοιχεία για τη δημιουργία ενός παραγωγικού περιβάλλοντος.

Τελικά, η ποιότητα των εργαστηρίων UNBOXING θα εξαρτηθεί τόσο από την αποτελεσματική οργάνωση όσο και από την εμπειρία των συμμετεχόντων. Εφαρμόζοντας τις συστάσεις που περιλαμβάνονται σε αυτές τις οδηγίες, οι ομάδες υλοποίησης μπορούν να υλοποιούν εργαστήρια με συνέπεια, χωρίς αποκλεισμούς και με ενεργό συμμετοχή που θα συμβάλλουν ουσιαστικά στο Πακέτο Εργασίας 4 (WP4), καθώς και στους ευρύτερους στόχους και τα αποτελέσματα του έργου UNBOXING.

1.1 Παρουσίαση του έργου UNBOXING

Η μετάβαση προς μια πιο βιώσιμη οικονομία που αξιοποιεί αποδοτικότερα τους πόρους μετασχηματίζει τον τρόπο με τον οποίο τα προϊόντα και οι συσκευασίες σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, διανέμονται, χρησιμοποιούνται και διαχειρίζονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Η συσκευασία διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην προστασία των προϊόντων, στην υποστήριξη των διαδικασιών εφοδιαστικής και στην παροχή πληροφοριών, αλλά συμβάλλει επίσης σημαντικά στην κατανάλωση υλικών και στην παραγωγή αποβλήτων.

Στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF), η συσκευασία χρησιμοποιείται σε όλη την αλυσίδα αξίας, από την παραγωγή και τη διανομή μέχρι το λιανικό εμπόριο και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι παραδοσιακές πρακτικές συσκευασίας μπορεί να περιλαμβάνουν πλαστικά, χαρτόνι, σύνθετα υλικά, ετικέτες και προστατευτικά στοιχεία που μπορεί να είναι δύσκολο να επαναχρησιμοποιηθούν ή να ανακυκλωθούν. Ταυτόχρονα, οι εξελισσόμενες

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

περιβαλλοντικές απαιτήσεις, οι προσδοκίες της αγοράς και οι αρχές της κυκλικής οικονομίας αυξάνουν την ανάγκη για πιο βιώσιμες λύσεις συσκευασίας.

Το έργο UNBOXING απαντά σε αυτήν την πρόκληση υποστηρίζοντας τη μετάβαση προς πιο βιώσιμες πρακτικές συσκευασίας, βασισμένες στις αρχές της κυκλικής οικονομίας μέσα στο ευρωπαϊκό οικοσύστημα TCLF. Το έργο συγκεντρώνει εταίρους από διάφορες χώρες και συνδυάζει έρευνα, εκπαίδευση, πρακτικά εργαλεία, συμμετοχή της βιομηχανίας και συμμετοχικές προσεγγίσεις για να ενισχύσει τη γνώση και τις ικανότητες σε όλο τον τομέα.

Μια βασική αρχή του έργου UNBOXING είναι ότι η βιώσιμη συσκευασία απαιτεί συνεργασία σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας. Σχεδιαστές, κατασκευαστές, προμηθευτές, έμποροι λιανικής, πάροχοι υπηρεσιών εφοδιαστικής, εκπαιδευτικοί, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, καταναλωτές και άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι επηρεάζουν τις αποφάσεις σχετικά με τη συσκευασία και τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο αυτών των αποφάσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, τα εργαστήρια ενδιαφερόμενων μερών του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4) παρέχουν ευκαιρίες για διάλογο, ανταλλαγή γνώσεων και συνδημιουργία. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να μοιράζονται εμπειρίες, να εντοπίζουν εμπόδια και ευκαιρίες, να συζητούν πρακτικές προκλήσεις και να συνεισφέρουν ιδέες και συστάσεις με βάση την επαγγελματική τους εμπειρία και τις απόψεις τους για τον κλάδο. Επομένως, τα εργαστήρια υποστηρίζουν τόσο την αμοιβαία μάθηση όσο και την ανάπτυξη αποτελεσμάτων του έργου που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες.

Καθώς τα εργαστήρια υλοποιούνται σε διαφορετικές χώρες και πλαίσια, χρειάζεται ένα κοινό μεθοδολογικό πλαίσιο για να εξασφαλιστεί συνέπεια, ενώ επιτρέπεται και η κατάλληλη προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες. Αυτές οι οδηγίες υποστηρίζουν αυτή τη διαδικασία παρέχοντας πρακτικές συμβουλές για την προετοιμασία, τον συντονισμό, την τεκμηρίωση και την αξιολόγηση τόσο διαδικτυακών όσο και δια ζώσης εργαστηρίων.

1.2 Στόχοι του παρόντος Οδηγού

Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών είναι ένα βασικό στοιχείο του Έργου UNBOXING, προσφέροντας ευκαιρίες για ανταλλαγή γνώσεων, επικύρωση ιδεών, εντοπισμό προκλήσεων και διερεύνηση πρακτικών τρόπων μετάβασης σε πιο βιώσιμες πρακτικές συσκευασίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF).

Στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4), το έργο θα υλοποιήσει διαδικτυακά και διά ζώσης εργαστήρια με τη συμμετοχή 210 εκπαιδευομένων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), με 30 συμμετέχοντες ανά οργανισμό-εταίρο, σε

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

όλες τις χώρες των εταίρων. Σύμφωνα με την πρόταση του έργου, περίπου το 50% των συμμετεχόντων θα αποτελείται από άτομα που εργάζονται ήδη στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF), συμπεριλαμβανομένων σχεδιαστών συσκευασίας, διευθυντικών στελεχών, επαγγελματιών διαχείρισης αποβλήτων και επαγγελματιών του κλάδου της συσκευασίας, ενώ το υπόλοιπο 50% θα περιλαμβάνει νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (NEETs) και γυναίκες, για τους οποίους και τις οποίες ο τομέας θα μπορούσε να αποτελέσει πιθανή ευκαιρία απασχόλησης.

Δεδομένης της ποικιλομορφίας των συμμετεχόντων, των χωρών και των μορφών υλοποίησης, είναι απαραίτητο ένα κοινό μεθοδολογικό πλαίσιο για να διασφαλιστεί η συνέπεια και η ποιότητα, επιτρέποντας παράλληλα στους εταίρους να προσαρμόζουν τις δραστηριότητες στο τοπικό τους πλαίσιο, στη γλώσσα, στο προφίλ των συμμετεχόντων και στις οργανωτικές τους συνθήκες.

Οι οδηγίες αυτές έχουν αναπτυχθεί ως ένα πρακτικό σημείο αναφοράς για τους εταίρους του έργου και τους συντονιστές που συμμετέχουν στην προετοιμασία, τη διεξαγωγή, την τεκμηρίωση και την αξιολόγηση των εργαστηρίων UNBOXING. Δεν προορίζονται να είναι ένα αυστηρό πρωτόκολλο, αλλά ένα κοινό πλαίσιο που συνδυάζει κοινές αρχές με αρκετή ευελιξία ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες διαφορετικών ομάδων συμμετεχόντων.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του παρόντος Οδηγού είναι οι εξής:

- να παρέχει ένα κοινό μεθοδολογικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό, την οργάνωση, τον συντονισμό και την αξιολόγηση των εργαστηρίων του WP4;
- να διασφαλίζει συνέπεια μεταξύ των συνεργαζόμενων χωρών και μεταξύ της διαδικτυακής και της δια ζώσης υλοποίησης;
- να υποστηρίζει τους συντονιστές παρέχοντας πρακτικές οδηγίες για την προετοιμασία, την ενεργό συμμετοχή των συμμετεχόντων, τον συντονισμό ομάδων, τη διαχείριση χρόνου, την προσβασιμότητα και την τεκμηρίωση;
- να προάγει την ενεργή, συμπεριληπτική και ουσιαστική συμμετοχή των διαφορετικών ομάδων στόχων;
- να διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων, τη συνεργατική μάθηση και τη συνδημιουργία σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία στον τομέα TCLF;
- να υποστηρίζει τη συστηματική συλλογή και τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων των εργαστηρίων και των σχολίων των συμμετεχόντων;
- να διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα των εργαστηρίων συμβάλλουν αποτελεσματικά στους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα του WP4 και του ευρύτερου έργου UNBOXING.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες καλύπτουν το σύνολο της διαδικασίας των εργαστηρίων, από την προετοιμασία και την επικοινωνία με τους συμμετέχοντες έως την υλοποίηση, την αξιολόγηση και τη σύνταξη εκθέσεων. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, οι συντονιστές ενθαρρύνονται να υιοθετούν μια προσέγγιση με επίκεντρο τους συμμετέχοντες, η οποία βασίζεται στο ανοιχτό πνεύμα, τον σεβασμό, τη συνεργασία και τις ίσες ευκαιρίες συνεισφοράς. Μέσω της καθιέρωσης μιας κοινής προσέγγισης, διατηρώντας παράλληλα την κατάλληλη ευελιξία, οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες αποσκοπούν στη διασφάλιση ότι όλα τα εργαστήρια του έργου UNBOXING χαρακτηρίζονται από συνοχή, συμπερίληψη και συμμετοχικότητα και είναι ικανά να παράγουν χρήσιμα και συγκρίσιμα αποτελέσματα μεταξύ των χωρών-εταίρων.

1.3 Πώς να χρησιμοποιήσετε τον παρόντα Οδηγό

Το παρόν έγγραφο έχει σχεδιαστεί ως πρακτικός οδηγός για τους οργανισμούς-εταίρους και τους συντονιστές. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται μαζί με την εγκεκριμένη πρόταση έργου και τις κοινές διαδικασίες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που έχουν συμφωνηθεί από την κοινοπραξία του έργου. Τα κεφάλαια παρέχουν το κοινό μεθοδολογικό πλαίσιο, ενώ τα παραρτήματα παρέχουν εργαλεία έτοιμα προς χρήση για την προετοιμασία, την υλοποίηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων.

Οι εταίροι θα πρέπει να διατηρούν τους κοινούς στόχους, τη διάρκεια, τις απαιτήσεις της ομάδας-στόχου, τα μαθησιακά αποτελέσματα, τη συμμετοχική μεθοδολογία, καθώς και τις απαιτήσεις αξιολόγησης και τεκμηρίωσης. Ενθαρρύνεται η προσαρμογή της γλώσσας, των παραδειγμάτων, των υλικών, των ψηφιακών εργαλείων και των τεχνικών υποστήριξης στις τοπικές ανάγκες, αρκεί ο βασικός σκοπός και τα αναμενόμενα αποτελέσματα του εργαστηρίου να παραμένουν αμετάβλητα.

Στάδιο	Χρησιμοποιήστε αυτόν τον οδηγό για να...
Πριν από το εργαστήριο	Επιλέξτε τη μορφή υλοποίησης, προσελκύστε τις κατάλληλες ομάδες-στόχους, προετοιμάστε το υλικό, ελέγξτε τις ανάγκες προσβασιμότητας και σχεδιάστε τον συντονισμό.
Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου	Ακολουθήστε την κοινή σειρά μαθησιακών δραστηριοτήτων, διευκολύνετε την ενεργό συμμετοχή, τεκμηριώστε τα βασικά αποτελέσματα και συλλέξτε αποδεικτικά στοιχεία.
Μετά το εργαστήριο	Συλλέξτε δεδομένα αξιολόγησης, εξετάστε τα μαθησιακά αποτελέσματα, καταγράψτε τα διδάγματα που αντλήθηκαν και ολοκληρώστε την έκθεση του εργαστηρίου του εταίρου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

2. Θεωρητικό πλαίσιο

2.1 Συστημική σκέψη και κυκλική οικονομία στη βιώσιμη συσκευασία

Τα εργαστήρια UNBOXING θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες να προσεγγίζουν τη βιώσιμη συσκευασία από τη σκοπιά της συστημικής σκέψης και της κυκλικής οικονομίας. Η συσκευασία δεν θα πρέπει να εξετάζεται μόνο ως προς την επιλογή των υλικών, αλλά ως μέρος ενός ευρύτερου συστήματος που περιλαμβάνει την προστασία του προϊόντος, την παραγωγή, τη μεταφορά, τη λιανική πώληση, τη χρήση από τον καταναλωτή, την επαναχρησιμοποίηση και τη διαχείριση στο τέλος του κύκλου ζωής της.

Αυτή η ευρύτερη οπτική βοηθά τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν ότι οι βελτιώσεις σε έναν τομέα ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις σε άλλους. Για παράδειγμα, η μείωση των υλικών συσκευασίας μπορεί να επηρεάσει την προστασία του προϊόντος, ενώ η αντικατάσταση ελαφρών υλικών με βαρύτερες εναλλακτικές μπορεί να αυξήσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μεταφοράς. Επομένως, οι αποφάσεις σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία θα πρέπει να εξισορροπούν την περιβαλλοντική απόδοση, τη λειτουργικότητα, την οικονομική βιωσιμότητα και τις ανάγκες των χρηστών σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής.

Παράλληλα, οι συζητήσεις στα εργαστήρια θα πρέπει να υπερβαίνουν την ανακύκλωση και να εξετάζουν κυκλικές στρατηγικές που δίνουν προτεραιότητα στην πρόληψη και τη μείωση των αποβλήτων, διατηρώντας τα υλικά και τις συσκευασίες σε χρήση για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Ανάλογα με τη δραστηριότητα, οι συμμετέχοντες μπορούν να διερευνήσουν επιλογές όπως:

- εξάλειψη των περιττών συσκευασιών;
- μείωση της χρήσης υλικών και βελτιστοποίηση του σχεδιασμού των συσκευασιών;
- εισαγωγή λύσεων συσκευασίας που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν, να ξαναγεμίσουν ή να επιστραφούν;
- βελτίωση της ανθεκτικότητας και της αποδοτικότητας των διαδικασιών εφοδιαστικής;
- διευκόλυνση του διαχωρισμού των υλικών και της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας;
- διερεύνηση εναλλακτικών επιχειρηματικών μοντέλων κυκλικής οικονομίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Οι συντονιστές θα πρέπει επίσης να επισημαίνουν ότι οι λύσεις κυκλικής συσκευασίας συχνά εξαρτώνται από τη συνεργασία σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας. Οι κατασκευαστές, οι σχεδιαστές συσκευασιών, οι προμηθευτές, οι πάροχοι υπηρεσιών εφοδιαστικής, οι έμποροι λιανικής, οι καταναλωτές, οι φορείς διαχείρισης αποβλήτων και άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να επηρεάσουν την επιτυχία μιας προτεινόμενης λύσης.

Για την ενθάρρυνση του προβληματισμού κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων των εργαστηρίων, οι συντονιστές μπορούν να χρησιμοποιούν ερωτήσεις όπως:

- Η συσκευασία εκπληρώνει τις βασικές της λειτουργίες ενώ μειώνει τη χρήση περιττών υλικών;
- Τι επιπτώσεις μπορεί να προκύψουν σε διάφορα στάδια του κύκλου ζωής της;
- Μπορεί η συσκευασία να επαναχρησιμοποιηθεί, να ξαναγεμίσει ή να επιστραφεί, αντί να απορριφθεί μετά από μία μόνο χρήση;
- Τι γίνεται με τη συσκευασία στο τέλος της ωφέλιμης ζωής της;
- Ποιοι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να συνεργαστούν για να υλοποιηθεί η προτεινόμενη λύση;
- Ποια τεχνικά, οικονομικά, οργανωτικά εμπόδια ή εμπόδια που σχετίζονται με τη συμπεριφορά θα μπορούσαν να επηρεάσουν την υιοθέτησή της;

Η εφαρμογή αυτών των αρχών θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να αναλύσουν τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη συσκευασία με πιο ολοκληρωμένο τρόπο και να αναπτύξουν λύσεις που είναι πιο ρεαλιστικές, κυκλικές και προσαρμοσμένες στις ανάγκες του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF).

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

3. Στόχοι των εργαστηρίων – WP4

Τα εργαστήρια που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του WP4 του έργου UNBOXING είναι σχεδιασμένα ως συμμετοχικές δραστηριότητες για να ενισχύσουν την κατανόηση των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία και τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF).

Τα εργαστήρια συνδυάζουν την ανταλλαγή γνώσεων, τον πρακτικό αναστοχασμό και τη συνεργατική συζήτηση. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν εμπειρίες, να εντοπίζουν προκλήσεις και να διερευνούν ευκαιρίες για πιο βιώσιμες πρακτικές συσκευασίας.

Στόχοι εργαστηρίου και αναμενόμενα αποτελέσματα

Τομέας	Στόχος / Αναμενόμενο αποτέλεσμα
Βιώσιμη συσκευασία	Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της συσκευασίας και παρουσίαση πιο βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων.
Κυκλική Οικονομία	Κατανόηση βασικών αρχών όπως η πρόληψη, η μείωση, η επαναχρησιμοποίηση, ο οικολογικός σχεδιασμός, η αποδοτικότητα των πόρων και η προσέγγιση του κύκλου ζωής.
Συστημική σκέψη	Αναγνώριση της σύνδεσης μεταξύ συσκευασίας, υλικών, παραγωγής, εφοδιαστικής, κατανάλωσης και διαχείρισης αποβλήτων.
Συνεργασία με τα εμπλεκόμενα μέρη	Ενθάρρυνση της ανταλλαγής εμπειριών και απόψεων μεταξύ συμμετεχόντων με διαφορετικό επαγγελματικό υπόβαθρο.
Καινοτομία	Διερεύνηση καινοτόμων τεχνολογικών, οργανωτικών και κοινωνικών προσεγγίσεων για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των συσκευασιών.
Λήψη αποφάσεων	Ενθάρρυνση των συμμετεχόντων να λαμβάνουν υπόψη περιβαλλοντικούς, οικονομικούς, τεχνικούς και κοινωνικούς παράγοντες κατά την αξιολόγηση λύσεων συσκευασίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες αναμένεται να έχουν αναπτύξει:

Διάσταση	Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να μπορούν να:
Γνώση	Να εξηγούν τις αρχές της βιώσιμης συσκευασίας και της Κυκλικής Οικονομίας, να αναγνωρίζουν τις βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να προσδιορίζουν τις σχετικές πολιτικές, τις προσεγγίσεις οικολογικού σχεδιασμού και τις λύσεις βιώσιμης συσκευασίας.
Δεξιότητες	Να αναλύουν τις πρακτικές συσκευασίας, να εντοπίζουν ευκαιρίες βελτίωσης, να συγκρίνουν εναλλακτικές λύσεις και να συμβάλλουν στη συνεργατική επίλυση προβλημάτων.
Ικανότητες	Να ενισχύουν τις ικανότητές τους που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, τη συστημική σκέψη, την κριτική σκέψη, τη συνεργασία, την καινοτομία και την επικοινωνία.
Στάσεις	Να επιδεικνύουν μεγαλύτερη προθυμία να αμφισβητούν τις υφιστάμενες πρακτικές, να συνεκτιμούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, να συνεργάζονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη και να διερευνούν καινοτόμες λύσεις.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Αναμένεται ότι τα εργαστήρια θα αποφέρουν οφέλη σε διάφορα επίπεδα:

Επίπεδο	Αναμενόμενος αντίκτυπος
Συμμετέχοντες	Αύξηση των γνώσεων, της αυτοπεποίθησης και της ικανότητας εντοπισμού πρακτικών ευκαιριών για βιώσιμη συσκευασία.
Οργανισμοί	Μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ευκαιρίες βιωσιμότητας, τις δυνατότητες καινοτομίας και τη συνεργασία με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη.
Τομέας TCLF	Ανταλλαγή καλών πρακτικών, ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και ευρύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις προσεγγίσεις της Κυκλικής Οικονομίας.
Έργο UNBOXING	Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, συλλογή ποιοτικής ανατροφοδότησης, επικύρωση των αποτελεσμάτων του έργου και υποστήριξη των δραστηριοτήτων διάδοσης και αξιοποίησης.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Κατευθύνσεις για τους συντονιστές

Οι συντονιστές θα πρέπει να επικεντρώνονται στη δημιουργία ενός ανοιχτού, συμπεριληπτικού και συμμετοχικού περιβάλλοντος. Οι συνεδρίες θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή, τη συζήτηση και τον αναστοχασμό, αντί να περιορίζονται μόνο στη μετάδοση πληροφοριών.

Οι συντονιστές θα πρέπει:
Να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή όλων των παρευρισκομένων.
Να δημιουργούν ένα περιβάλλον μάθησης που χαρακτηρίζεται από σεβασμό και συμπερίληψη.
Να ενθαρρύνουν τον αναστοχασμό και την ανταλλαγή εμπειριών.
Να διευκολύνουν τον διάλογο μεταξύ συμμετεχόντων με διαφορετικές οπτικές.
Να προωθούν τη συνεργατική επίλυση προβλημάτων.
Να συνδέουν τις συζητήσεις με το επαγγελματικό πλαίσιο των συμμετεχόντων.
Να καταγράφουν βασικές ιδέες, σχόλια και συστάσεις.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

4. Ομάδες-στόχοι

Τα εργαστήρια UNBOXING απευθύνονται σε συμμετέχοντες που μπορούν να συμβάλουν και να επωφεληθούν από τις συζητήσεις σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία, την Κυκλική Οικονομία και τη βιωσιμότητα στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF).

Αντί να απευθύνονται σε ένα μόνο επαγγελματικό προφίλ, τα εργαστήρια συγκεντρώνουν συμμετέχοντες με διαφορετικά επίπεδα γνώσεων, επαγγελματικής εμπειρίας και εκπαιδευτικού υποβάθρου. Αυτή η ποικιλομορφία υποστηρίζει την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των συμμετεχόντων, την ανταλλαγή πρακτικών εμπειριών και τον εντοπισμό προκλήσεων και ευκαιριών που σχετίζονται με τη βιώσιμη συσκευασία.

Οι παρακάτω ομάδες μπορούν να συμμετάσχουν στα εργαστήρια:

Επιλέξιμοι συμμετέχοντες	Παραδείγματα / Προφίλ
Εκπαιδευόμενοι και σπουδαστές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	Σπουδαστές και εκπαιδευόμενοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που ενδιαφέρονται για τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF), τη βιώσιμη παραγωγή, τη συσκευασία, την Κυκλική Οικονομία ή συναφείς τομείς.
Επαγγελματίες TCLF	Επαγγελματίες που εργάζονται σε επιχειρήσεις κλωστοϋφαντουργίας, ένδυσης, δέρματος και υπόδησης, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της παραγωγής, του σχεδιασμού, της ανάπτυξης προϊόντων, της βιωσιμότητας, της εφοδιαστικής, των προμηθειών, του λιανικού εμπορίου και της διαχείρισης ποιότητας.
Άτομα που αναζητούν εργασία και επαγγελματίες στα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους	Πρόσφατοι απόφοιτοι, άνεργοι, άτομα που αλλάζουν επαγγελματική σταδιοδρομία, επιχειρηματίες και επαγγελματίες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας τους και ενδιαφέρονται για τη βιωσιμότητα, τον οικολογικό σχεδιασμό, την κυκλική οικονομία ή τη βιώσιμη συσκευασία.
Εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές	Εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), καθώς και άλλοι επαγγελματίες της εκπαίδευσης, των οποίων οι γνώσεις και η εμπειρία μπορούν να

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	υποστηρίξουν τη μάθηση και τη συζήτηση κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.
Άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι	Επαγγελματίες ή ενδιαφερόμενα μέρη των οποίων η εξειδίκευση σχετίζεται με τη βιώσιμη συσκευασία, την Κυκλική Οικονομία ή την αλυσίδα αξίας του τομέα TCLF που μπορούν να συμβάλουν στις δραστηριότητες με πρακτικές γνώσεις και εμπειρίες.

Συμπεριληπτική συμμετοχή και ποικιλομορφία

Τα εργαστήρια θα πρέπει να προάγουν ένα συμπεριληπτικό και συμμετοχικό περιβάλλον, στο οποίο οι συμμετέχοντες αισθάνονται άνετα να μοιράζονται τις εμπειρίες τους, να θέτουν ερωτήσεις και να συμβάλλουν στις συζητήσεις.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην ισότητα των φύλων και στη συμμετοχή των γυναικών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τη σημασία της ποικιλομορφίας όσον αφορά την επαγγελματική εμπειρία, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, την ηλικία, τις τεχνικές γνώσεις, τις ψηφιακές δεξιότητες και την προηγούμενη εξοικείωση με τις έννοιες της βιωσιμότητας.

Ο συνδυασμός διαφορετικών προφίλ θεωρείται σημαντικό στοιχείο της μεθοδολογίας των εργαστηρίων. Οι συμμετέχοντες με επαγγελματική εμπειρία μπορούν να συνεισφέρουν πρακτικά παραδείγματα και να αναδεικνύουν προκλήσεις, ενώ οι εκπαιδευόμενοι και οι συμμετέχοντες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας μπορούν να προσφέρουν νέες οπτικές και ιδέες. Αυτή η ανταλλαγή μπορεί να υποστηρίξει πιο ουσιαστικές συζητήσεις και τη συνεργατική επίλυση προβλημάτων.

Οδηγίες για τους συντονιστές

Για να διασφαλιστεί ότι τα εργαστήρια είναι προσβάσιμα και κατάλληλα για συμμετέχοντες με διαφορετικά προφίλ,

Οι συντονιστές θα πρέπει:
Να ενθαρρύνουν την ενεργό και ισόρροπη συμμετοχή, παρέχοντας σε όλους τους συμμετέχοντες ευκαιρίες να συνεισφέρουν.
Να δημιουργούν ένα περιβάλλον σεβασμού και συμπερίληψης, στο οποίο εκτιμώνται οι διαφορετικές απόψεις, εμπειρίες και οπτικές.
Να χρησιμοποιούν σαφή και κατανοητή γλώσσα και να αποφεύγουν την περιττή τεχνική ορολογία.
Να προσαρμόζουν τις επεξηγήσεις και τις δραστηριότητες στα διαφορετικά επίπεδα γνώσεων και εμπειρίας των συμμετεχόντων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Να ενθαρρύνουν την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των συμμετεχόντων, συνδυάζοντας άτομα με διαφορετικό επαγγελματικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο.
Να χρησιμοποιούν πρακτικά παραδείγματα και πραγματικές καταστάσεις που σχετίζονται με τον τομέα TCLF και τη βιώσιμη συσκευασία.
Να προωθούν συνεργατικές δραστηριότητες που επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να ανταλλάσσουν εμπειρίες και να αναπτύσσουν ιδέες από κοινού.
Να διασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους συμμετέχοντες που ενδέχεται να έχουν μειωμένη αυτοπεποίθηση κατά τη διάρκεια ομαδικών συζητήσεων.
Να συνδέουν τις δραστηριότητες με το επαγγελματικό ή εκπαιδευτικό πλαίσιο των συμμετεχόντων, ώστε να ενισχύεται η πρακτική συνάφεια του εργαστηρίου.

Η ποικιλομορφία των συμμετεχόντων θα πρέπει να θεωρείται ένα από τα ισχυρά σημεία των εργαστηρίων. Συγκεντρώνοντας εκπαιδευόμενους, επαγγελματίες, εκπαιδευτικούς και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, οι δραστηριότητες μπορούν να δημιουργήσουν ευκαιρίες για ανταλλαγή γνώσεων, δικτύωση, συνεργατική μάθηση και ανάπτυξη πρακτικών ιδεών για πιο βιώσιμες πρακτικές συσκευασίας στον τομέα TCLF.

4.1 Καταγραφή των προφίλ των συμμετεχόντων

Τα ευρεία κριτήρια επιλεξιμότητας που περιγράφονται παραπάνω υποστηρίζουν την ποικιλομορφία στη συμμετοχή, ωστόσο οι εταίροι θα πρέπει να διακρίνουν μεταξύ των πρόσθετων ενδιαφερόμενων μερών που ενδέχεται να εμπλουτίσουν το εργαστήριο και των προφίλ συμμετεχόντων που απαιτούνται για την επίτευξη των επίσημων δεικτών του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4). Κατά την τεκμηρίωση της συμμετοχής, οι εταίροι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προφίλ συμμετεχόντων που απαιτούνται από την πρόταση του έργου εκπροσωπούνται επαρκώς και καταγράφονται.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

5. Μορφές Υλοποίησης και Απαιτήσεις των Εργαστηρίων

Τα εργαστήρια UNBOXING έχουν σχεδιαστεί ώστε να είναι ευέλικτα και προσαρμόσιμα στις ανάγκες κάθε εταίρου του έργου και στα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων του. Τα εργαστήρια μπορούν να υλοποιηθούν διά ζώσης ή διαδικτυακά, επιτρέποντας στους εταίρους να επιλέξουν τη μορφή που ανταποκρίνεται καλύτερα στις τοπικές συνθήκες, στους διαθέσιμους πόρους και στις ομάδες-στόχους τους.

Ανεξάρτητα από τη μορφή υλοποίησης, όλα τα εργαστήρια θα πρέπει να διατηρούν τους ίδιους γενικούς στόχους, την ίδια προσέγγιση με επίκεντρο τους συμμετέχοντες και τα ίδια αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Η επιλεγμένη μορφή θα πρέπει να υποστηρίζει την ενεργό συμμετοχή, τη συζήτηση, την ανταλλαγή γνώσεων και την πρακτική διερεύνηση ζητημάτων βιώσιμης συσκευασίας και των αρχών της Κυκλικής Οικονομίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF).

5.1 Απαιτήσεις συμμετοχής και υλοποίησης

Τα εργαστήρια συμβάλλουν άμεσα στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων που έχουν καθοριστεί στο πλαίσιο του έργου UNBOXING. Κάθε οργανισμός-εταίρος αναμένεται να εξασφαλίσει τη συμμετοχή 30 ατόμων, συμβάλλοντας στον συνολικό στόχο των 210 εκπαιδευομένων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) σε επίπεδο έργου.

Η σύνθεση των συμμετεχόντων θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ομάδες-στόχους που έχουν προσδιοριστεί για τα εργαστήρια, συνδυάζοντας άτομα με επαγγελματική εμπειρία στους τομείς της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF) και της συσκευασίας με συμμετέχοντες που ενδέχεται να ωφεληθούν από την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικών με τη βιώσιμη συσκευασία και τις πιθανές ευκαιρίες απασχόλησης.

Δείκτης	Απαιτήσεις
Συμμετέχοντες ανά συνεργαζόμενο οργανισμό	Κάθε οργανισμός-εταίρος θα πρέπει να εξασφαλίσει τη συμμετοχή 30 ατόμων.
Συνολικός στόχος έργου	210 εκπαιδευόμενοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) θα συμμετάσχουν σε διαδικτυακά ή/και διά ζώσης εργαστήρια σε όλες τις χώρες των εταίρων.
Συμμετέχοντες στον τομέα TCLF	Περίπου το 50% των συμμετεχόντων θα πρέπει να είναι άτομα που εργάζονται ήδη στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF), συμπεριλαμβανομένων σχεδιαστών συσκευασίας, διευθυντικών στελεχών, επαγγελματιών διαχείρισης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

	αποβλήτων και επαγγελματιών της βιομηχανίας συσκευασίας.
Νέοι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (NEETs) και γυναίκες	Περίπου το 50% των συμμετεχόντων θα πρέπει να είναι νέοι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (NEETs) και γυναίκες, για τους οποίους και τις οποίες ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF) θα μπορούσε να αποτελέσει μια πιθανή ευκαιρία απασχόλησης.
Διάρκεια εργαστηρίου	Κάθε εργαστήριο θα πρέπει να διαρκεί περίπου 3 ώρες.
Μορφή υλοποίησης	Οι εταίροι μπορούν να επιλέξουν είτε τη διά ζώσης είτε τη διαδικτυακή μορφή υλοποίησης, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και τις ανάγκες των συμμετεχόντων.

Ο στόχος των 30 συμμετεχόντων ανά εταίρο μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενός ή περισσότερων εργαστηρίων. Οι εταίροι μπορούν να επιλέξουν να οργανώσουν εργαστήρια με μικρότερες ομάδες, όταν αυτό είναι καταλληλότερο για τους συμμετέχοντες ή τις δραστηριότητές τους. Ωστόσο, εάν ένας εταίρος διοργανώσει ένα εργαστήριο με περίπου 15 συμμετέχοντες, θα πρέπει να υλοποιηθούν τουλάχιστον δύο εργαστήρια, προκειμένου να επιτευχθεί ο απαιτούμενος στόχος των 30 συμμετεχόντων.

Οι εταίροι θα πρέπει να καταβάλουν εύλογες προσπάθειες για να διασφαλίσουν την ποικιλομορφία στις ομάδες των συμμετεχόντων τους και να συμπεριλάβουν συμμετέχοντες που ανταποκρίνονται στα προφίλ που περιγράφονται παραπάνω. Ο αριθμός των συμμετεχόντων και τα σχετικά προφίλ τους θα πρέπει να καταγράφονται, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων του έργου.

5.2 Επιλογή μορφής υλοποίησης

Το έργο UNBOXING επιτρέπει στους εταίρους να επιλέξουν τη μορφή υλοποίησης που ανταποκρίνεται καλύτερα στις τοπικές τους συνθήκες. Τόσο τα διά ζώσης όσο και τα διαδικτυακά εργαστήρια αποτελούν αποδεκτές μορφές υλοποίησης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις κοινές απαιτήσεις του έργου όσον αφορά τη διάρκεια, τον αριθμό των συμμετεχόντων, τις ομάδες-στόχους και τη μεθοδολογία.

Ο ακόλουθος πίνακας παρέχει γενικές κατευθυντήριες οδηγίες στους εταίρους κατά την επιλογή της καταλληλότερης μορφής:

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Τομέας	Διά ζώσης εργαστήριο	Διαδικτυακό εργαστήριο
Μορφή	Εργαστήριο με φυσική παρουσία, το οποίο διοργανώνεται σε κατάλληλο χώρο.	Εργαστήριο που υλοποιείται μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας συναντήσεων.
Προτεινόμενο μέγεθος ομάδας	Περίπου 15–30 συμμετέχοντες ανά συνεδρία.	Περίπου 15–30 συμμετέχοντες ανά συνεδρία.
Διάρκεια	Περίπου 3 ώρες.	Περίπου 3 ώρες, με σύντομα διαλείμματα όπου χρειάζεται.
Αλληλεπίδραση	Ομαδική συζήτηση, πρακτικές ασκήσεις, καταιγισμός ιδεών και συνεργατικές δραστηριότητες.	Παρουσιάσεις, συζητήσεις, δημοσκοπήσεις, δωμάτια επιμέρους ομάδων και συνεργατικές ψηφιακές δραστηριότητες.
Απαιτούμενοι πόροι	Κατάλληλος χώρος, εξοπλισμός παρουσιάσεων και υλικά για ομαδικές δραστηριότητες.	Σταθερή σύνδεση στο διαδίκτυο, πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης και κατάλληλα εργαλεία ψηφιακής συνεργασίας.
Κατάλληλο περιβάλλον	Ιδιαίτερα κατάλληλο όταν η άμεση αλληλεπίδραση, η δικτύωση και η πρακτική ομαδική εργασία είναι σημαντικές.	Ιδιαίτερα κατάλληλο όταν οι συμμετέχοντες βρίσκονται σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές ή όταν η διαδικτυακή συμμετοχή παρέχει μεγαλύτερη προσβασιμότητα.

Ο παρών πίνακας θα πρέπει να θεωρείται ως εργαλείο καθοδήγησης και όχι ως υποχρεωτικό πρότυπο. Κάθε εταίρος είναι υπεύθυνος για την επιλογή της μορφής και των συγκεκριμένων μεθόδων που ανταποκρίνονται καλύτερα στα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων του και στο τοπικό οργανωτικό του πλαίσιο.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

5.3 Διάρκεια και δομή του εργαστηρίου

Κάθε εργαστήριο θα πρέπει να έχει διάρκεια περίπου 3 ωρών. Οι εταίροι μπορούν να προσαρμόσουν την κατανομή του χρόνου μεταξύ των δραστηριοτήτων ανάλογα με την επιλεγμένη μορφή υλοποίησης και τις ανάγκες των συμμετεχόντων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι διατίθεται επαρκής χρόνος για διαδραστικές δραστηριότητες και ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες.

Μια πιθανή δομή παρουσιάζεται παρακάτω:

Στάδιο	Προτεινόμενο περιεχόμενο
Εισαγωγή και καλωσόρισμα	Υποδοχή των συμμετεχόντων, παρουσίαση του εργαστηρίου και των στόχων του, καθώς και επεξήγηση της ημερήσιας διάταξης και των κατευθυντήριων οδηγιών συμμετοχής.
Δραστηριότητα γνωριμίας	Σύντομη διαδραστική δραστηριότητα για την ενθάρρυνση της επικοινωνίας, τη γνωριμία των συμμετεχόντων και τη δημιουργία κλίματος συνεργασίας.
Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο	Συνοπτική παρουσίαση που εισάγει τη βιώσιμη συσκευασία, τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας και το συγκεκριμένο θέμα που εξετάζεται κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.
Συνεργατικές δραστηριότητες	Μελέτες περίπτωσης, καταιγισμός ιδεών, ομαδικές συζητήσεις, επίλυση προβλημάτων, χαρτογράφηση ενδιαφερόμενων μερών, επανασχεδιασμός συσκευασίας ή άλλες πρακτικές δραστηριότητες.
Αναστοχασμός και συζήτηση	Οι συμμετέχοντες συζητούν τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων, ανταλλάσσουν εμπειρίες και εντοπίζουν προκλήσεις, ευκαιρίες και πιθανές λύσεις.
Ολοκλήρωση και ανατροφοδότηση	Σύνοψη των βασικών συμπερασμάτων, συλλογή ανατροφοδότησης από τους συμμετέχοντες και επεξήγηση τυχόν σχετικών επόμενων βημάτων στο πλαίσιο του έργου.

Η ακριβής κατανομή του χρόνου μπορεί να προσαρμοστεί από κάθε εταίρο. Ωστόσο, θα πρέπει να αποφεύγεται η υλοποίηση εργαστηρίων που βασίζονται κυρίως σε παρουσιάσεις. Οι διαδραστικές και συμμετοχικές δραστηριότητες θα πρέπει να αποτελούν σημαντικό μέρος της συνεδρίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

5.4 Διά ζώσης εργαστήρια

Η διά ζώσης υλοποίηση μπορεί να οργανωθεί όταν οι εταίροι θεωρούν ότι η άμεση αλληλεπίδραση είναι επωφελής για την ομάδα-στόχο τους. Ο χώρος διεξαγωγής θα πρέπει να παρέχει ένα άνετο, προσβάσιμο και κατάλληλο περιβάλλον για συζήτηση και συνεργατικές δραστηριότητες.

Όπου είναι δυνατόν, η αίθουσα θα πρέπει να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να εργάζονται ατομικά και σε μικρότερες ομάδες. Υλικά όπως πίνακες παρουσιάσεων, αφίσες, αυτοκόλλητα σημειώματα, έντυπα φύλλα εργασίας ή άλλα οπτικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων.

Οι συντονιστές θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στη δυναμική της ομάδας και να διασφαλίζουν ότι όλοι οι συμμετέχοντες έχουν ευκαιρίες να συμβάλουν. Η αξιοποίηση πρακτικών δραστηριοτήτων, του καταιγισμού ιδεών, των μελετών περίπτωσης και της συνεργατικής επίλυσης προβλημάτων μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε αυτή τη μορφή υλοποίησης.

5.5 Διαδικτυακά εργαστήρια

Η διαδικτυακή υλοποίηση μπορεί να επιλεγεί όταν οι συμμετέχοντες βρίσκονται σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, όταν η μετακίνηση είναι δύσκολη ή όταν η διαδικτυακή μορφή παρέχει μεγαλύτερη προσβασιμότητα για την ομάδα-στόχο.

Οι εταίροι μπορούν να χρησιμοποιούν ευρέως διαθέσιμες πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης και εργαλεία ψηφιακής συνεργασίας, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες τους. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν δωμάτια επιμέρους ομάδων, διαδικτυακές δημοσκοπήσεις, κοινόχρηστα έγγραφα ή ψηφιακούς πίνακες.

Τα διαδικτυακά εργαστήρια θα πρέπει να είναι προσεκτικά δομημένα, ώστε να διατηρείται η ενεργός συμμετοχή των συμμετεχόντων. Οι παρουσιάσεις θα πρέπει να παραμένουν συνοπτικές και να συνδυάζονται τακτικά με ερωτήσεις, συζητήσεις, δημοσκοπήσεις ή συνεργατικές εργασίες. Οι συντονιστές θα πρέπει επίσης να ελέγχουν την τεχνική υποδομή πριν από τη συνεδρία και να παρέχουν στους συμμετέχοντες σαφείς οδηγίες για τη σύνδεση και τη συμμετοχή τους.

5.6 Συστάσεις για τους συντονιστές

Ανεξάρτητα από την επιλεγμένη μορφή υλοποίησης, οι συντονιστές θα πρέπει να ακολουθούν ένα κοινό σύνολο αρχών, ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια σε ολόκληρο το έργο:

- Να δίνουν προτεραιότητα στην ενεργό συμμετοχή έναντι των εκτενών παρουσιάσεων.
- Να ενθαρρύνουν την ισότιμη και ισορροπημένη συμμετοχή όλων των παρευρισκομένων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

- Να χρησιμοποιούν πρακτικά παραδείγματα σχετικά με τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF) και τη βιώσιμη συσκευασία.
- Να προσαρμόζουν τις επεξηγήσεις και τις δραστηριότητες στα διαφορετικά επίπεδα γνώσεων και εμπειρίας των συμμετεχόντων.
- Να προωθούν έναν εποικοδομητικό διάλογο που χαρακτηρίζεται από σεβασμό και συμπερίληψη.
- Να διαθέτουν επαρκή χρόνο για ερωτήσεις, συζήτηση και αναστοχασμό.
- Να χρησιμοποιούν διαδραστικές μεθόδους κατάλληλες για την επιλεγμένη μορφή υλοποίησης.
- Να καταγράφουν τα βασικά σημεία των συζητήσεων, τις ιδέες και τις συστάσεις που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.
- Να συλλέγουν ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες στο τέλος της συνεδρίας.
- Να καταγράφουν τον αριθμό και τα σχετικά προφίλ των συμμετεχόντων για την παρακολούθηση του έργου και την υποβολή εκθέσεων.

Τελικά, η μορφή υλοποίησης θα πρέπει να επιλέγεται με βάση τις ανάγκες των συμμετεχόντων και τις πρακτικές συνθήκες που αντιμετωπίζει κάθε εταίρος, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όλα τα εργαστήρια συμβάλλουν στην επίτευξη των κοινών στόχων και δεικτών του έργου UNBOXING. Είτε υλοποιούνται διαδικτυακά είτε διά ζώσης, τα εργαστήρια θα πρέπει να προσφέρουν μια ελκυστική και συμπεριληπτική μαθησιακή εμπειρία, η οποία επιτρέπει στους συμμετέχοντες να ανταλλάσσουν γνώσεις, να προβληματίζονται σχετικά με τις προκλήσεις της βιώσιμης συσκευασίας και να συνεισφέρουν πρακτικές ιδέες σχετικές με τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, της ένδυσης, του δέρματος και της υπόδησης (TCLF).

5.7 Κοινές ελάχιστες απαιτήσεις και προσαρμόσιμα στοιχεία

Για να συνδυαστεί η δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των χωρών με την ευελιξία στην υλοποίηση σε τοπικό επίπεδο, οι εταίροι θα πρέπει να διακρίνουν μεταξύ των στοιχείων που αποτελούν μέρος της κοινής μεθοδολογίας του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4) και των στοιχείων που μπορούν να προσαρμοστούν στις τοπικές συνθήκες.

Κοινές απαιτήσεις	Στοιχεία που μπορούν να προσαρμοστούν
Διάρκεια περίπου 3 ωρών, μαθησιακοί στόχοι του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4), απαιτούμενοι στόχοι όσον αφορά τον αριθμό και τα προφίλ των	Γλώσσα υλοποίησης, τοπικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης, χώρος διεξαγωγής ή διαδικτυακή πλατφόρμα, συγκεκριμένη

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

συμμετεχόντων, συμμετοχική μεθοδολογία, περιεχόμενο σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία και την Κυκλική Οικονομία, αξιολόγηση από τους συμμετέχοντες, τεκμηρίωση των εργαστηρίων και υποβολή εκθέσεων.	δραστηριότητα γνωριμίας (icebreaker), έντυπο ή ψηφιακό υλικό, τεχνικές ομαδικής εργασίας, ψηφιακά εργαλεία, σειρά υλοποίησης επιμέρους δραστηριοτήτων, όπου απαιτείται προσαρμογή του χρονοδιαγράμματος.

5.8 Οδικός χάρτης υλοποίησης των εργαστηρίων

Χρονοδιάγραμμα	Βασικές ενέργειες
4–6 εβδομάδες πριν	Επιβεβαίωση της μορφής και της ημερομηνίας διεξαγωγής, προσδιορισμός των συμμετεχόντων-στόχων, κράτηση χώρου διεξαγωγής ή διαδικτυακής πλατφόρμας, έναρξη της διαδικασίας προσέλκυσης συμμετεχόντων και επικοινωνίας.
2–3 εβδομάδες πριν	Εξέταση των εγγραφών, έλεγχος των προφίλ των συμμετεχόντων και των αναγκών προσβασιμότητας, προσαρμογή των παραδειγμάτων και του υλικού, επιβεβαίωση των συντονιστών και τυχόν προσκεκλημένων συνεργατών.
1 εβδομάδα πριν	Επιβεβαίωση της συμμετοχής, προετοιμασία παρουσιάσεων, φύλλων εργασίας και πρακτικού υλικού, δοκιμή του εξοπλισμού και των ψηφιακών εργαλείων, κατανομή ρόλων μεταξύ των συντονιστών, προετοιμασία εναλλακτικών λύσεων για απρόβλεπτες καταστάσεις.
Ημέρα διεξαγωγής του εργαστηρίου	Καταγραφή των συμμετεχόντων, επεξήγηση των στόχων και των κανόνων συμμετοχής, υλοποίηση των δραστηριοτήτων, καταγραφή των βασικών ιδεών και αποτελεσμάτων, συλλογή δεδομένων αξιολόγησης.
Εντός 1 εβδομάδας μετά	Εξέταση των ερωτηματολογίων και των σημειώσεων παρατήρησης, συγκέντρωση των αποτελεσμάτων, προσδιορισμός των διδαγμάτων που αντλήθηκαν, ολοκλήρωση της έκθεσης του εργαστηρίου και αποθήκευση των υποστηρικτικών τεκμηρίων σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του έργου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6. Σχεδιασμός Εργαστηρίου

Το εργαστήριο «Unbox Your Potential: Βιώσιμη Συσκευασία και Προσωπική Επωνυμία» έχει σχεδιαστεί ως μια πρακτική και συμμετοχική μαθησιακή εμπειρία που συνδυάζει τη βιώσιμη συσκευασία, τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, τον οικολογικό σχεδιασμό, τη δημιουργικότητα και την προσωπική επωνυμία.

Το εργαστήριο χρησιμοποιεί μια μεθοδολογία μάθησης μέσω της πράξης, συνδυάζοντας σύντομες θεωρητικές εισηγήσεις με συζήτηση, ατομικό αναστοχασμό και μια πρακτική δραστηριότητα σχεδιασμού. Οι συμμετέχοντες διερευνούν αρχικά τον περιβαλλοντικό και επικοινωνιακό ρόλο της συσκευασίας και στη συνέχεια εφαρμόζουν αυτές τις έννοιες σχεδιάζοντας μια συσκευασία που αντιπροσωπεύει τη δική τους επαγγελματική ταυτότητα.

Η συνολική διάρκεια του εργαστηρίου είναι 3 ώρες.

6.1 Σκοπιμότητα και Σύνδεση με τους Στόχους

Η έννοια του εργαστηρίου συνδέει τη βιώσιμη συσκευασία με την προσωπική επωνυμία χρησιμοποιώντας τη συσκευασία ως μεταφορά: οι συμμετέχοντες αναλύουν αρχικά πώς η συσκευασία προστατεύει, μεταδίδει την αξία και επηρεάζει την αντίληψη και στη συνέχεια μεταφέρουν αυτές τις αρχές στην επικοινωνία της δικής τους επαγγελματικής ταυτότητας. Επομένως, το στοιχείο της προσωπικής επωνυμίας δεν αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή άσκηση ενίσχυσης των επαγγελματικών προοπτικών, αλλά ως πρακτική δραστηριότητα που ενισχύει την επικοινωνία, τον αναστοχασμό, τη δημιουργικότητα και την πρακτική εφαρμογή των εννοιών που σχετίζονται με τη συσκευασία.

Εστίαση του Πακέτου Εργασίας 4 (WP4)	Πώς το εργαστήριο ανταποκρίνεται σε αυτήν
Βιώσιμη συσκευασία	Οι συμμετέχοντες εντοπίζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και συζητούν πιο βιώσιμες επιλογές συσκευασίας.
Κυκλική οικονομία	Η μείωση, η επαναχρησιμοποίηση, η δυνατότητα ανακύκλωσης και η προσέγγιση του κύκλου ζωής εφαρμόζονται σε παραδείγματα συσκευασίας και σε αποφάσεις σχεδιασμού.
Συστημική σκέψη	Οι συμμετέχοντες εξετάζουν συνδυαστικά τη λειτουργικότητα, τα υλικά, την εφοδιαστική αλυσίδα, τη χρήση, την επικοινωνία και το τέλος του κύκλου ζωής.
Καινοτομία και δημιουργικότητα	Η πρόκληση σχεδιασμού ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να μετατρέψουν τις αρχές σε μια πρωτότυπη ιδέα συσκευασίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Συνεργασία μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών	Η συζήτηση, η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των συμμετεχόντων και η ανατροφοδότηση φέρνουν τους συμμετέχοντες σε επαφή με διαφορετικές οπτικές.
Επικοινωνία και απασχολησιμότητα	Η προσωπική συσκευασία και η σύντομη παρουσίαση εφαρμόζουν τις αρχές επικοινωνίας της αξίας στην παρουσίαση του επαγγελματικού προφίλ.

6.2 Διά Ζώσης Εργαστήριο

Τίτλος εργαστηρίου: Unbox Your Potential: Βιώσιμη Συσκευασία και Προσωπική Επαγγελματική Ταυτότητα

Μορφή: Διά ζώσης
Διάρκεια: 3 ώρες

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων: 15–30

Ομάδες-στόχοι: Εκπαιδευόμενοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, επαγγελματίες, φοιτητές, άνεργοι και άλλοι συμμετέχοντες που ενδιαφέρονται για τη βιωσιμότητα, την επαγγελματική προοπτική και την προσωπική ανάπτυξη.

Στόχοι του Εργαστηρίου

Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της συσκευασίας καθ’ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.
- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της κυκλικής οικονομίας και του οικολογικού σχεδιασμού.
- Αναγνωρίζουν τη συσκευασία ως εργαλείο επικοινωνίας πληροφοριών, ταυτότητας και αξίας.
- Εξετάζουν τα δικά τους δυνατά σημεία, τις δεξιότητες και την επαγγελματική τους ταυτότητα.
- Αναπτύσσουν δεξιότητες δημιουργικότητας, επικοινωνίας και προσωπικής επωνυμίας.
- Εφαρμόζουν τις αρχές του βιώσιμου σχεδιασμού χρησιμοποιώντας τη συσκευασία ως μεταφορά.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

Ώρα	Διάρκεια	Δραστηριότητα	Κύριο αντικείμενο
09:00–09:10	10 λεπτά	Καλωσόρισμα και Εισαγωγή	Στόχοι, δομή, μεθοδολογία και εισαγωγή στη βιώσιμη συσκευασία και την προσωπική επωνυμία.
09:10–09:20	10 λεπτά	Δραστηριότητα Γνωριμίας: Η Τελευταία σας Διαδικτυακή Αγορά	Οι συμμετέχοντες προβληματίζονται σχετικά με τη συσκευασία μιας πρόσφατης αγοράς και συζητούν για τα υλικά, τη λειτουργικότητα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
09:20–09:50	30 λεπτά	Κατανόηση της Βιώσιμης Συσκευασίας	Βιώσιμη συσκευασία, κυκλική οικονομία, αποδοτική χρήση πόρων, πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και βιώσιμη κατανάλωση.
09:50–10:20	30 λεπτά	Υλικά και Αρχές Οικολογικού Σχεδιασμού	Υλικά, μείωση, επαναχρησιμοποίηση, δυνατότητα ανακύκλωσης, προσέγγιση του κύκλου ζωής και βιώσιμος σχεδιασμός.
10:20–10:30	10 λεπτά	Διάλειμμα για Καφέ	Σύντομο διάλειμμα και εισαγωγή στην πρακτική πρόκληση.
10:30–11:25	55 λεπτά	Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου	Προσωπικός προβληματισμός, σχεδιασμός συσκευασίας και προετοιμασία μιας σύντομης παρουσίασης.
11:25–11:45	20 λεπτά	Παρουσιάσεις και Ανατροφοδότηση	Παρουσίαση της προσωπικής συσκευασίας και εποικοδομητική ανατροφοδότηση μεταξύ των συμμετεχόντων.
11:45–11:55	10 λεπτά	Αναστοχασμός και Αξιολόγηση	Αναστοχασμός σχετικά με τη μαθησιακή εμπειρία και συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αξιολόγησης.
11:55–12:00	5 λεπτά	Κλείσιμο	Βασικά συμπεράσματα και τελικές παρατηρήσεις.

Συνολική διάρκεια: 3 ώρες

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.2.1 Καλωσόρισμα και Εισαγωγή

Διάρκεια: 10 λεπτά

Ο συντονιστής καλωσορίζει τους συμμετέχοντες και παρουσιάζει σύντομα τον οργανισμό, το θέμα του εργαστηρίου και τους στόχους της συνεδρίας.

Οι συμμετέχοντες εξοικειώνονται με την ιδέα ότι η συσκευασία έχει δύο σημαντικές λειτουργίες: προστατεύει και περιέχει τα προϊόντα, αλλά ταυτόχρονα μεταδίδει πληροφορίες, αξίες, ταυτότητα και ποιότητα. Ο συντονιστής εξηγεί ότι το εργαστήριο θα διερευνήσει αυτές τις δύο διαστάσεις τόσο από την οπτική της βιωσιμότητας όσο και από την οπτική της προσωπικής επωνυμίας.

Παρουσιάζεται το βασικό πρακτικό ερώτημα του εργαστηρίου:

«Αν ήσασταν προϊόν, πώς θα παρουσιάζατε την αξία σας σε έναν πιθανό εργοδότη;»

Ο συντονιστής παρουσιάζει σύντομα το πρόγραμμα και εξηγεί ότι οι συμμετέχοντες θα συνδυάσουν τη θεωρητική μάθηση με τη συζήτηση, τον αναστοχασμό και μια δημιουργική πρακτική δραστηριότητα.

6.2.2 Δραστηριότητα γνωριμίας – «Η τελευταία σας διαδικτυακή αγορά»

Διάρκεια: 10 λεπτά

Οι συμμετέχοντες σκέφτονται ένα προϊόν που αγόρασαν πρόσφατα και προβληματίζονται σχετικά με τη συσκευασία του.

Ο συντονιστής μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ακόλουθες ερωτήσεις:

Ερώτηση	Πτυχή που διερευνάται
Ποιο ήταν το προϊόν;	Καθημερινή εμπειρία
Ποια υλικά χρησιμοποιήθηκαν;	Επιλογή υλικών
Ήταν η συσκευασία μεγαλύτερη από όσο χρειαζόταν;	Αποδοτική χρήση πόρων
Θα μπορούσε να επαναχρησιμοποιηθεί ή να ανακυκλωθεί;	Τέλος του κύκλου ζωής
Προστάτευε αποτελεσματικά το προϊόν;	Λειτουργικότητα
Επηρέασε η συσκευασία την αντίληψή σας για το προϊόν;	Επικοινωνία και διαμόρφωση ταυτότητας της μάρκας

Οι συμμετέχοντες αρχικά προβληματίζονται ατομικά και στη συνέχεια συζητούν σύντομα τα παραδείγματά τους σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ο συντονιστής συγκεντρώνει μερικά παραδείγματα και τα χρησιμοποιεί για να παρουσιάσει την επόμενη ενότητα σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία.

6.2.3 Κατανόηση της Βιώσιμης Συσκευασίας

Διάρκεια: 30 λεπτά

Αυτή η ενότητα παρουσιάζει τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με τη βιώσιμη συσκευασία και την κυκλική οικονομία.

Ο συντονιστής εξηγεί πώς η συσκευασία μπορεί να έχει περιβαλλοντικές επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της, συμπεριλαμβανομένης της εξόρυξης πρώτων υλών, της παραγωγής, της μεταφοράς, της χρήσης και του τέλους του κύκλου ζωής της.

Η ενότητα παρουσιάζει:

- Γραμμικά και κυκλικά μοντέλα οικονομίας.
- Πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.
- Αποδοτική χρήση πόρων.
- Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση και Ανακύκλωση.
- Βιώσιμη κατανάλωση.
- Λειτουργικότητα της συσκευασίας.
- Επιλογή υλικών.
- Συσκευασία και καταναλωτική συμπεριφορά.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύντομα παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης για την ενθάρρυνση της συζήτησης.

Ο συντονιστής θα πρέπει να τονίσει ότι η βιώσιμη συσκευασία προϋποθέτει την ταυτόχρονη εξέταση διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, της λειτουργικότητας, της προστασίας του προϊόντος, της επικοινωνίας και της εμπειρίας του χρήστη.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.2.4 Υλικά και Αρχές Οικολογικού Σχεδιασμού

Διάρκεια: 30 λεπτά

Αυτή η ενότητα επικεντρώνεται στον ρόλο του οικολογικού σχεδιασμού στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της συσκευασίας.

Οι συμμετέχοντες γνωρίζουν βασικές αρχές, όπως:

Αρχή	Εφαρμογή
Μείωση	Ελαχιστοποίηση των περιττών υλικών και εξαρτημάτων.
Επαναχρησιμοποίηση	Ενθάρρυνση της επαναλαμβανόμενης χρήσης, των συστημάτων αναπλήρωσης περιεχομένου ή επιστροφής.
Ανακύκλωση	Διευκόλυνση του διαχωρισμού και της ανακύκλωσης, όπου ενδείκνυται.
Επιλογή υλικών	Εξέταση των χαρακτηριστικών και της προέλευσης των υλικών.
Αποδοτικότητα	Μείωση του περιττού βάρους και όγκου.
Λειτουργικότητα	Διατήρηση του απαραίτητου επιπέδου προστασίας του προϊόντος.
Προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής	Εξέταση των επιπτώσεων καθ’ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της συσκευασίας.

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες αναλύουν επιλεγμένα παραδείγματα συσκευασίας και συζητούν πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί ο σχεδιασμός τους.

Πιθανές ερωτήσεις περιλαμβάνουν:

- Είναι απαραίτητο κάθε στοιχείο της συσκευασίας;
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν λιγότερα υλικά;
- Θα μπορούσε η συσκευασία να επαναχρησιμοποιηθεί;
- Θα ήταν εύκολος ο διαχωρισμός και η ανακύκλωσή της;
- Πώς μεταδίδει ο σχεδιασμός την αξία ή την ταυτότητα;

Αυτή η ενότητα προετοιμάζει τους συμμετέχοντες για την πρακτική δραστηριότητα.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.2.5 Διάλειμμα για Καφέ

Διάρκεια: 10 λεπτά

Οι συμμετέχοντες κάνουν ένα σύντομο διάλειμμα και έχουν την ευκαιρία να ανταλλάξουν ιδέες ανεπίσημα.

Πριν από την έναρξη της πρακτικής δραστηριότητας, ο συντονιστής υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες το κεντρικό ερώτημα:

“Αν ήσασταν προϊόν, πώς θα πουλούσατε τον εαυτό σας σε μια εταιρεία;”

6.2.6 Διαδραστική Δραστηριότητα – «Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου»

Διάρκεια: 55 λεπτά

Αυτή είναι η κεντρική πρακτική δραστηριότητα του εργαστηρίου. Οι συμμετέχοντες φαντάζονται ότι οι ίδιοι είναι ένα προϊόν και δημιουργούν μια συσκευασία που αντιπροσωπεύει την επαγγελματική τους ταυτότητα.

Η δραστηριότητα χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

Φάση	Διάρκεια	Περιγραφή	Παραδοτέο
1. Αναστοχασμός	10 λεπτά	Προσδιορισμός δυνατών σημείων, αξιών, δεξιοτήτων, κοινού-στόχου και επαγγελματικών στόχων.	Προσδιορισμός της προσωπικής επαγγελματικής ταυτότητας
2. Σχεδιασμός	30 λεπτά	Δημιουργία συσκευασίας με τη χρήση ανακυκλωμένων ή επαναχρησιμοποιημένων υλικών.	Πρωτότυπο προσωπικής συσκευασίας
3.Σύντομη παρουσίαση	15 λεπτά	Προετοιμασία μιας σύντομης παρουσίασης που εξηγεί το προϊόν και την αξία του.	Παρουσίαση τύπου elevator pitch διάρκειας 1 λεπτού

Φάση 1 – Αναστοχασμός σχετικά με την Προσωπική σας Επαγγελματική Ταυτότητα

Οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν ένα σύντομο φύλλο εργασίας, εξετάζοντας ερωτήσεις όπως:

- Τι είδους προϊόν θα ήσασταν;
- Ποιο πρόβλημα ή ποια ανάγκη θα καλύπτατε;

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

- Τι σας κάνει διαφορετικούς;
- Ποια είναι τα κύρια δυνατά σας σημεία;
- Ποιες αξίες σας αντιπροσωπεύουν;
- Ποιος θα ενδιαφερόταν για το «προϊόν» σας;
- Ποιο μήνυμα θα εμφανιζόταν στη συσκευασία σας;

Φάση 2 – Σχεδιασμός της Προσωπικής σας Συσκευασίας

Οι συμμετέχοντες δημιουργούν τη συσκευασία τους χρησιμοποιώντας υλικά από επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση, όπως χαρτόνι, χαρτί, περιοδικά, εφημερίδες, ετικέτες, υπάρχουσες συσκευασίες ή υπολείμματα υφασμάτων.

Η συσκευασία μπορεί να περιλαμβάνει:

- Όνομα προϊόντος
- Σλόγκαν
- Βασικά χαρακτηριστικά
- Συστατικά – αξίες, γνώσεις και εμπειρία
- Οφέλη – τι μπορεί να προσφέρει ο συμμετέχων
- Οδηγίες χρήσης – πώς συνεργάζεται με άλλους
- Προειδοποιήσεις – τομείς για περαιτέρω ανάπτυξη
- Προαιρετικό κωδικό QR – προφίλ LinkedIn, βιογραφικό σημείωμα ή χαρτοφυλάκιο εργασιών

Ο συντονιστής υποστηρίζει τους συμμετέχοντες και τους ενθαρρύνει να συνδέσουν τις σχεδιαστικές τους επιλογές με τις αρχές της βιωσιμότητας και της επικοινωνίας που συζητήθηκαν προηγουμένως.

Φάση 3 – Σύντομη Παρουσίαση

Οι συμμετέχοντες προετοιμάζουν μια σύντομη παρουσίαση, εξηγώντας:

- Ποιοι είναι ως «προϊόν».
- Τι τους κάνει διαφορετικούς.
- Ποια αξία μπορούν να προσφέρουν.
- Ποιο είναι το κοινό-στόχος τους.
- Πώς η συσκευασία τους αντιπροσωπεύει την επαγγελματική τους ταυτότητα.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.2.7 Παρουσιάσεις Ατομικών Συσκευασιών και Ανατροφοδότηση

Διάρκεια: 20 λεπτά

Κάθε συμμετέχων παρουσιάζει τη δημιουργία του, εξηγώντας πώς αυτή αποτυπώνει την επαγγελματική του ταυτότητα.

Μετά από κάθε παρουσίαση, ο συντονιστής μπορεί να ζητήσει σύντομη ανατροφοδότηση από την ομάδα.

Ενδεικτικές ερωτήσεις περιλαμβάνουν:

- Ποιο στοιχείο της συσκευασίας ήταν αυτό που έμεινε περισσότερο στη μνήμη σας;
- Ποιο δυνατό σημείο αναδείχθηκε ιδιαίτερα καλά;
- Ήταν σαφές το βασικό μήνυμα;
- Ποιο σχεδιαστικό στοιχείο αντιπροσώπευε αποτελεσματικά τον συμμετέχοντα;
- Τι θα μπορούσε να κάνει το μήνυμα ακόμη πιο σαφές;

Στόχος είναι η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της επικοινωνίας, της δημιουργικότητας και της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των συμμετεχόντων, και όχι ο ανταγωνισμός.

6.2.8 Αναστοχασμός και Αξιολόγηση

Διάρκεια: 10 λεπτά

Ο συντονιστής καθοδηγεί μια σύντομη συζήτηση σχετικά με την εμπειρία του εργαστηρίου.

Οι συμμετέχοντες μπορούν να συζητήσουν:

- Τι μάθατε για τη βιώσιμη συσκευασία;
- Τι ανακαλύψατε σχετικά με τα δικά σας δυνατά σημεία;
- Ήταν δύσκολο να «συσκευάσετε» τον εαυτό σας;
- Πώς μπορεί η συσκευασία να επικοινωνήσει την ταυτότητα και την αξία;
- Πώς θα μπορούσαν αυτές οι δεξιότητες να είναι χρήσιμες σε επαγγελματικά περιβάλλοντα;

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση θα πρέπει να συγκεντρώνει ανατροφοδότηση σχετικά με:

- Την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.
- Τη συνάφεια του περιεχομένου.
- Την ποιότητα των δραστηριοτήτων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

- Τη συμμετοχή και την αλληλεπίδραση.
- Την αυτοπεποίθηση κατά την παρουσίαση των προσωπικών τους δυνατών σημείων.
- Τη συνολική ικανοποίηση.
- Τις προτάσεις για βελτίωση.

6.2.9 Ολοκλήρωση του Εργαστηρίου

Διάρκεια: 5 λεπτά

Ο συντονιστής συνοψίζει τα βασικά μηνύματα του εργαστηρίου και προσκαλεί τους συμμετέχοντες να μοιραστούν μια τελευταία ιδέα ή ένα βασικό συμπέρασμα.

Το καταληκτικό μήνυμα ενισχύει τη σύνδεση μεταξύ της βιώσιμης συσκευασίας και της δημιουργίας προσωπικής επαγγελματικής ταυτότητας: και τα δύο απαιτούν προσεκτικές αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας της αξίας, της ταυτότητας και του σκοπού.

Ο συντονιστής ευχαριστεί τους συμμετέχοντες για τη συμμετοχή τους και τους ενημερώνει ότι το υποστηρικτικό υλικό, τα φύλλα εργασίας, τα πρότυπα και τα εργαλεία αξιολόγησης είναι διαθέσιμα στα παραρτήματα.

6.3 Διαδικτυακό Εργαστήριο

Το διαδικτυακό εργαστήριο «Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου: Βιώσιμη Συσκευασία και Προσωπική Επαγγελματική Ταυτότητα» έχει σχεδιαστεί ως μια διαδραστική μαθησιακή εμπειρία που συνδυάζει σύντομες παρουσιάσεις, συζήτηση, ατομικό προβληματισμό και ψηφιακές δημιουργικές δραστηριότητες.

Η διαδικτυακή μορφή προσαρμόζει τη μεθοδολογία του διά ζώσης εργαστηρίου σε ένα ψηφιακό περιβάλλον. Οι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν εργαλεία τηλεδιάσκεψης και συνεργατικά ψηφιακά εργαλεία για να εξερευνήσουν τη βιώσιμη συσκευασία, τον οικολογικό σχεδιασμό και την προσωπική επαγγελματική ταυτότητα, πριν δημιουργήσουν τη δική τους ψηφιακή συσκευασία.

Μορφή: Διαδικτυακή

Συνολική διάρκεια: 3 ώρες

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων: 15–30

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

Ώρα	Διάρκεια	Δραστηριότητα	Κύριο αντικείμενο
09:00–09:10	10 λεπτά	Καλωσόρισμα και Εισαγωγή	Στόχοι, πρόγραμμα, μεθοδολογία και διαδικτυακά εργαλεία.
09:10–09:20	10 λεπτά	Δραστηριότητα γνωριμίας – Η τελευταία σας διαδικτυακή αγορά	Συσκευασία, υλικά, καταναλωτική εμπειρία και βιωσιμότητα.
09:20–09:50	30 λεπτά	Κατανόηση της Βιώσιμης Συσκευασίας	Κυκλική οικονομία, αποδοτική χρήση πόρων, πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και βιώσιμη κατανάλωση.
09:50–10:20	30 λεπτά	Υλικά και Αρχές Οικολογικού Σχεδιασμού	Υλικά, μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής.
10:20–10:30	10 λεπτά	Σύντομο Διάλειμμα	Διάλειμμα και εισαγωγή στην πρακτική πρόκληση.
10:30–11:25	55 λεπτά	Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου – Σχεδίασε τη Δική σου Συσκευασία	Προσωπικός προβληματισμός, σχεδιασμός ψηφιακής συσκευασίας και προετοιμασία σύντομης παρουσίασης.
11:25–11:45	20 λεπτά	Παρουσιάσεις Προσωπικής Συσκευασίας και Ανατροφοδότηση	Κοινή χρήση οθόνης, παρουσιάσεις και ανατροφοδότηση μεταξύ των συμμετεχόντων.
11:45–11:55	10 λεπτά	Αναστοχασμός και Αξιολόγηση	Προβληματισμός σχετικά με τη μάθηση και διαδικτυακό ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.
11:55–12:00	5 λεπτά	Ενότητα Ολοκλήρωσης	Βασικά συμπεράσματα και τελικές παρατηρήσεις.

Συνολική διάρκεια: 3 ώρες

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.3.1 Καλωσόρισμα και Εισαγωγή

Διάρκεια: 10 λεπτά

Ο συντονιστής καλωσορίζει τους συμμετέχοντες και παρουσιάζει το εργαστήριο, τους στόχους, τη δομή και τη μεθοδολογία του.

Η ενότητα παρουσιάζει συνοπτικά τη βιώσιμη συσκευασία, την κυκλική οικονομία και τον ρόλο της συσκευασίας τόσο ως λειτουργικού εργαλείου όσο και ως μέσου επικοινωνίας. Οι συμμετέχοντες ενημερώνονται επίσης ότι στη συνέχεια θα χρησιμοποιήσουν τη συσκευασία ως μεταφορά για την προσωπική επαγγελματική ταυτότητα και τις προοπτικές απασχόλησης.

Ο συντονιστής παρουσιάζει τα ψηφιακά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της ενότητας, όπως:

- Πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης.
- Λειτουργίες συνομιλίας και αντιδράσεων.
- Δωμάτια συζήτησης σε μικρές ομάδες.
- Canva, Google Slides, PowerPoint ή παρόμοια εργαλεία.
- Συνεργατικούς πίνακες, όπως το Miro ή το Microsoft Whiteboard.

Μαθησιακοί Στόχοι

Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της συσκευασίας καθ’ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.
- Αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της κυκλικής οικονομίας και του οικολογικού σχεδιασμού.
- Αναγνωρίζουν πώς η συσκευασία επικοινωνεί την ταυτότητα και την αξία.
- Εξετάζουν τα δικά τους δυνατά σημεία και τις μεταβιβάσιμες δεξιότητές τους.
- Αναπτύσσουν δεξιότητες δημιουργικότητας, επικοινωνίας και διαμόρφωσης προσωπικής επαγγελματικής ταυτότητας.
- Εφαρμόζουν αρχές βιώσιμου σχεδιασμού σε ψηφιακό περιβάλλον.

6.3.2 Δραστηριότητα Γνωριμίας – «Η Τελευταία σας Διαδικτυακή Αγορά»

Διάρκεια: 10 λεπτά

Οι συμμετέχοντες σκέφτονται ένα προϊόν που αγόρασαν πρόσφατα μέσω διαδικτύου ή τους παραδόθηκε στο σπίτι.

Χρησιμοποιώντας τη συνομιλία ή έναν συνεργατικό πίνακα, μοιράζονται σύντομα:

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ερώτηση	Αντικείμενο
Ποιο ήταν το προϊόν;	Καθημερινή εμπειρία
Πώς ήταν συσκευασμένο;	Σχεδιασμός συσκευασίας
Ποια υλικά χρησιμοποιήθηκαν;	Επιλογή υλικών
Ήταν υπερβολική η συσκευασία;	Αποδοτική χρήση πόρων
Θα μπορούσε να επαναχρησιμοποιηθεί ή να ανακυκλωθεί;	Τέλος του κύκλου ζωής
Επηρέασε η συσκευασία την εμπειρία σας;	**Επικοινωνία και αντίληψη του καταναλωτή**

Ο συντονιστής εντοπίζει κοινά παραδείγματα και τα χρησιμοποιεί για να παρουσιάσει το θέμα της βιώσιμης συσκευασίας.

6.3.3 Κατανόηση της Βιώσιμης Συσκευασίας

Διάρκεια: 30 λεπτά

Ο συντονιστής παρουσιάζει τη βιώσιμη συσκευασία και τη σχέση της με την Κυκλική Οικονομία.

Η ενότητα καλύπτει:

- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της συμβατικής συσκευασίας.
- Γραμμικά και κυκλικά μοντέλα οικονομίας.
- Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση και Ανακύκλωση.
- Αποδοτική χρήση πόρων και πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.
- Βιώσιμη κατανάλωση.
- Λειτουργικότητα της συσκευασίας και προστασία του προϊόντος.
- Παραδείγματα λύσεων βιώσιμης συσκευασίας.

Η παρουσίαση θα πρέπει να παραμένει διαδραστική. Οι συμμετέχοντες μπορούν να συμβάλουν στη συζήτηση μέσω της συνομιλίας, του μικροφώνου, των δημοσκοπήσεων ή απαντώντας σε σύντομες ερωτήσεις.

Ο συντονιστής μπορεί να παρουσιάσει σύντομες μελέτες περίπτωσης και να ζητήσει από τους συμμετέχοντες να εντοπίσουν πώς θα μπορούσε να επανασχεδιαστεί η συσκευασία, ώστε να μειωθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, διατηρώντας παράλληλα τη λειτουργικότητά της.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.3.4 Υλικά και Αρχές Οικολογικού Σχεδιασμού

Διάρκεια: 30 λεπτά

Οι συμμετέχοντες διερευνούν πώς ο οικολογικός σχεδιασμός μπορεί να συμβάλει σε πιο βιώσιμες συσκευασίες.

Οι βασικές αρχές παρουσιάζονται με συνοπτικό τρόπο:

Αρχή	Παράδειγμα
Μείωση	Χρήση λιγότερων υλικών και αποφυγή περιττών εξαρτημάτων.
Επαναχρησιμοποίηση	Διευκόλυνση πολλαπλών χρήσεων, συστημάτων επαναπλήρωσης ή επιστροφής.
Ανακύκλωση	Διευκόλυνση του διαχωρισμού και της ανακύκλωσης.
Επιλογή υλικών	Εξέταση των χαρακτηριστικών και της προέλευσης των υλικών.
Αποδοτικότητα	Μείωση του περιττού βάρους και όγκου.
Προσέγγιση κύκλου ζωής	Εξέταση των διαφορετικών σταδίων του κύκλου ζωής της συσκευασίας.

Ο συντονιστής χρησιμοποιεί εικόνες και ψηφιακά παραδείγματα για να ενθαρρύνει τη συζήτηση.

Στους συμμετέχοντες μπορούν να τεθούν οι ακόλουθες ερωτήσεις:

- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν λιγότερα υλικά;
- Θα μπορούσε η συσκευασία να επαναχρησιμοποιηθεί;
- Είναι εύκολος ο διαχωρισμός της;
- Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;
- Πώς επικοινωνεί η συσκευασία την αξία ή τη βιωσιμότητα;

Η συνεδρία ολοκληρώνεται με την παρουσίαση της σύνδεσης μεταξύ της συσκευασίας και της προσωπικής ταυτότητας.

6.3.5 Σύντομο Διάλειμμα

Διάρκεια: 10 λεπτά

Οι συμμετέχοντες κάνουν ένα σύντομο διάλειμμα.

Πριν από το διάλειμμα, ο συντονιστής εισάγει την ερώτηση που θα καθοδηγήσει την πρακτική δραστηριότητα:

«Αν ήσουν ένα προϊόν, πώς θα πουλούσες τον εαυτό σου σε μια εταιρεία;»

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.3.6 Διαδραστική Δραστηριότητα – «Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου»

Διάρκεια: 55 λεπτά

Αυτή είναι η κύρια πρακτική δραστηριότητα του διαδικτυακού εργαστηρίου. Οι συμμετέχοντες φαντάζονται τον εαυτό τους ως προϊόν και δημιουργούν μια ιδέα για μια ψηφιακή συσκευασία που αντιπροσωπεύει την επαγγελματική τους ταυτότητα.

Η δραστηριότητα περιλαμβάνει τρεις φάσεις:

Φάση	Διάρκεια	Δραστηριότητα	Παραδοτέο
1. Αναστοχασμός	10 λεπτά	Προσδιορισμός δυνατών σημείων, αξιών, δεξιοτήτων και επαγγελματικών στόχων.	Διαμόρφωση της προσωπικής επωνυμίας
2. Σχεδιασμός	30 λεπτά	Δημιουργία ψηφιακής συσκευασίας χρησιμοποιώντας το Canva, το Google Slides, το PowerPoint ή άλλο κατάλληλο εργαλείο.	Ψηφιακή συσκευασία
3. Παρουσίαση	15 λεπτά	Προετοιμασία μιας σύντομης παρουσίασης του προσωπικού «προϊόντος».	Σύντομη παρουσίαση

Φάση 1 – Αναστοχασμός σχετικά με την Προσωπική σας Επωνυμία

Οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν ένα ψηφιακό φύλλο εργασίας, εξετάζοντας τα εξής:

- Τι είδους προϊόν θα ήσασταν;
- Ποια ανάγκη ή ποιο πρόβλημα θα επιλύατε;
- Τι σας κάνει διαφορετικούς;
- Ποια είναι τα κύρια δυνατά σας σημεία;
- Ποιες αξίες σας αντιπροσωπεύουν;
- Ποιος θα ενδιαφερόταν για το προϊόν σας;
- Ποιο μήνυμα θα εμφανιζόταν στη συσκευασία σας;

Φάση 2 – Σχεδιάστε την Ψηφιακή σας Συσκευασία

Οι συμμετέχοντες δημιουργούν τη συσκευασία τους χρησιμοποιώντας ένα κατάλληλο ψηφιακό εργαλείο.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ο σχεδιασμός μπορεί να περιλαμβάνει:

- Όνομα προϊόντος
- Σλόγκαν
- Βασικά χαρακτηριστικά
- Συστατικά – δεξιότητες, αξίες και εμπειρία
- Οφέλη – αξία που προσφέρεται σε έναν οργανισμό
- Οδηγίες χρήσης
- Προειδοποιήσεις – τομείς για περαιτέρω ανάπτυξη
- Προαιρετικός κωδικός QR – LinkedIn, βιογραφικό σημείωμα ή χαρτοφυλάκιο εργασιών

Ο συντονιστής παραμένει διαθέσιμος για να παρέχει στους συμμετέχοντες τεχνική υποστήριξη και καθοδήγηση σχετικά με την ανάπτυξη των ιδεών τους.

Οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν ατομικά ή, όπου ενδείκνυται, να χρησιμοποιήσουν αίθουσες συζήτησης σε μικρές ομάδες για να ανταλλάξουν ιδέες με άλλους συμμετέχοντες.

Φάση 3 – Προετοιμασία της Σύντομης Παρουσίασης

Οι συμμετέχοντες προετοιμάζουν μια σύντομη παρουσίαση διάρκειας 1 λεπτού, εξηγώντας:

- Ποιοι είναι ως προϊόν.
- Τι τους κάνει μοναδικούς.
- Ποια αξία προσφέρουν.
- Ποια ανάγκη μπορούν να καλύψουν.
- Πώς η συσκευασία τους αντιπροσωπεύει την επαγγελματική τους ταυτότητα.

6.3.7 Παρουσιάσεις Ατομικών Συσκευασιών και Ανατροφοδότηση

Διάρκεια: 20 λεπτά

Οι συμμετέχοντες μοιράζονται την οθόνη τους και παρουσιάζουν την ψηφιακή τους συσκευασία στην ομάδα.

Ο συντονιστής μπορεί να ενθαρρύνει τη σύντομη ανατροφοδότηση μέσω μικροφώνου, συνομιλίας ή εργαλείων αντιδράσεων.

Οι προτεινόμενες ερωτήσεις περιλαμβάνουν:

- Ποιο στοιχείο σας έμεινε περισσότερο στη μνήμη;

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

- Ποια δυνατά σημεία παρουσιάστηκαν με σαφήνεια;
- Ήταν εύκολο να γίνει κατανοητό το κύριο μήνυμα;
- Ποιο σχεδιαστικό στοιχείο αντιπροσώπευε καλύτερα τον συμμετέχοντα;
- Τι θα μπορούσε να κάνει την παρουσίαση πιο σαφή;

Η δραστηριότητα στοχεύει στην προώθηση της επικοινωνίας, της αυτοπεποίθησης, της δημιουργικότητας και της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των συμμετεχόντων σε ένα συμπεριληπτικό διαδικτυακό περιβάλλον.

6.3.8 Αναστοχασμός και Αξιολόγηση

Διάρκεια: 10 λεπτά

Ο συντονιστής καθοδηγεί μια σύντομη διαδικτυακή δραστηριότητα συζήτησης και ανατροφοδότησης.

Οι συμμετέχοντες συζητούν με βάση ερωτήσεις όπως:

- Τι μάθατε για τη βιώσιμη συσκευασία;
- Τι ανακαλύψατε σχετικά με τα δικά σας δυνατά σημεία;
- Ήταν δύσκολο να παρουσιάσετε τον εαυτό σας ως προϊόν;
- Πώς μπορεί η συσκευασία να μεταδώσει την ταυτότητα και την αξία;
- Πώς θα μπορούσαν αυτές οι δεξιότητες να είναι χρήσιμες σε μελλοντικές επαγγελματικές καταστάσεις;

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, το οποίο καλύπτει τους μαθησιακούς στόχους, τη συνάφεια του περιεχομένου, τη συμμετοχή, τις δραστηριότητες και τη συνολική ικανοποίηση.

6.3.9 Κλείσιμο της Συνεδρίας

Διάρκεια: 5 λεπτά

Ο συντονιστής συνοψίζει τα βασικά μαθησιακά συμπεράσματα και προσκαλεί τους συμμετέχοντες να μοιραστούν ένα τελικό συμπέρασμα.

Το εργαστήριο ολοκληρώνεται με την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ της βιώσιμης συσκευασίας και της προσωπικής επωνυμίας: και τα δύο περιλαμβάνουν τη λήψη συνειδητών αποφάσεων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μεταδίδονται η αξία, η ταυτότητα και ο σκοπός.

Όλο το υλικό παρουσιάσεων, τα φύλλα εργασίας, τα ψηφιακά πρότυπα, οι οδηγίες για τους συντονιστές και τα εργαλεία αξιολόγησης παρέχονται στα παραρτήματα, με σκοπό την υποστήριξη της μελλοντικής υλοποίησης και προσαρμογής του εργαστηρίου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

6.4 Σύγκριση μεταξύ Διά Ζώσης και Διαδικτυακής Υλοποίησης των Εργαστηρίων

Και τα δύο μοντέλα υλοποίησης έχουν σχεδιαστεί ώστε να επιτυγχάνουν τους ίδιους μαθησιακούς στόχους και να υποστηρίζουν την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που σχετίζονται με τη βιώσιμη συσκευασία στον τομέα της Κλωστοϋφαντουργίας, της Ένδυσης, του Δέρματος και της Υπόδησης (TCLF). Ανεξάρτητα από τη μορφή που θα επιλεγεί, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αποκτήσουν στέρεη κατανόηση των αρχών της βιώσιμης συσκευασίας, να εφαρμόζουν τις έννοιες της κυκλικής οικονομίας σε ρεαλιστικές προκλήσεις και να συνεργάζονται για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων συσκευασίας.

Ωστόσο, κάθε μοντέλο υλοποίησης προσφέρει διακριτά πλεονεκτήματα και παρουσιάζει διαφορετικές πρακτικές παραμέτρους. Η επιλογή μεταξύ ενός διά ζώσης ή ενός διαδικτυακού εργαστηρίου θα πρέπει να βασίζεται στα χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχου, στους διαθέσιμους πόρους, στους υλικοτεχνικούς περιορισμούς και στην αναμενόμενη μαθησιακή εμπειρία.

Τα διά ζώσης εργαστήρια προσφέρουν γενικά περισσότερες ευκαιρίες για αυθόρμητη αλληλεπίδραση, δικτύωση και πρακτικό πειραματισμό. Οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν απευθείας με φυσικά υλικά συσκευασίας, να αναπτύξουν πρωτότυπα και να συμμετάσχουν σε άτυπες συζητήσεις που συχνά εμπλουτίζουν τη διαδικασία συνεργατικής μάθησης. Αυτή η μορφή είναι ιδιαίτερα επωφελής όταν ο στόχος είναι η ενίσχυση της ομαδικής εργασίας, η ενθάρρυνση της δημιουργικότητας και η διευκόλυνση του πρακτικού πειραματισμού.

Αντίθετα, τα διαδικτυακά εργαστήρια προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία και προσβασιμότητα. Επιτρέπουν σε συμμετέχοντες από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές να συμμετέχουν χωρίς να χρειάζεται να μετακινηθούν, καθιστώντας τα ιδιαίτερα κατάλληλα για διεθνείς συνεργασίες, οργανισμούς που βρίσκονται σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές ή περιπτώσεις στις οποίες οι διά ζώσης συναντήσεις δεν είναι εφικτές. Τα ψηφιακά εργαλεία συνεργασίας επιτρέπουν επίσης στους συμμετέχοντες να συνδημιουργούν ιδέες σε πραγματικό χρόνο, μειώνοντας παράλληλα τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που συνδέονται με τις μετακινήσεις.

Παρόλο που οι εκπαιδευτικοί στόχοι παραμένουν ίδιοι, οι συντονιστές θα πρέπει να προσαρμόζουν τις διδακτικές τους στρατηγικές ώστε να ανταποκρίνονται σε κάθε μορφή υλοποίησης. Οι διά ζώσης συνεδρίες μπορούν να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο σε πρακτικές δραστηριότητες, φυσική αλληλεπίδραση και ευκαιρίες δικτύωσης, ενώ οι διαδικτυακές συνεδρίες θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε συντομότερα τμήματα παρουσιάσεων, στη συχνή αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων και στην αποτελεσματική χρήση ψηφιακών εργαλείων συνεργασίας, προκειμένου να διατηρείται η ενεργός συμμετοχή και να ελαχιστοποιείται η ψηφιακή κόπωση.

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τα κύρια χαρακτηριστικά κάθε μορφής εργαστηρίου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πτυχή	Διά Ζώσης Εργαστήριο	Διαδικτυακό Εργαστήριο
Αλληλεπίδραση συμμετεχόντων	Άμεση, αυθόρμητη και ιδιαίτερα συνεργατική.	Δομημένη μέσω τηλεδιασκέψεων και ψηφιακών εργαλείων συνεργασίας.
Μαθησιακό περιβάλλον	Φυσική αίθουσα διδασκαλίας ή χώρος κατάρτισης με ευέλικτους χώρους ομαδικής εργασίας.	Εικονική πλατφόρμα συναντήσεων με δωμάτια επιμέρους ομάδων (breakout rooms) και κοινόχρηστους ψηφιακούς χώρους εργασίας.
Πρακτικές δραστηριότητες	Φυσικά υλικά, δείγματα συσκευασίας, σκίτσα και χάρτινα πρωτότυπα.	Ψηφιακοί πίνακες, συνεργατικά έγγραφα, διαδικτυακά πρότυπα και εικονικές παρουσιάσεις.
Ευκαιρίες δικτύωσης	Υψηλό επίπεδο άτυπης αλληλεπίδρασης πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το εργαστήριο.	Πιο περιορισμένες, απαιτώντας προγραμματισμένες δραστηριότητες δικτύωσης.
Προσβασιμότητα	Περιορίζεται από τη γεωγραφική τοποθεσία και τις απαιτήσεις μετακίνησης.	Προσβάσιμο σε συμμετέχοντες ανεξάρτητα από την τοποθεσία τους.
Υλικοτεχνικές απαιτήσεις	Χώρος διεξαγωγής, έντυπο υλικό, εξοπλισμός και φυσικοί πόροι.	Αξιόπιστη σύνδεση στο διαδίκτυο, κατάλληλες συσκευές και ψηφιακές πλατφόρμες.
Ρόλος του συντονιστή	Καθοδηγεί τις ομαδικές συζητήσεις, διαχειρίζεται τις φυσικές δραστηριότητες και υποστηρίζει την ομαδική εργασία.	Διευκολύνει την ψηφιακή αλληλεπίδραση, διαχειρίζεται τα δωμάτια επιμέρους ομάδων και παρέχει τεχνική υποστήριξη όταν χρειάζεται.
Ενεργός συμμετοχή των συμμετεχόντων	Διατηρείται μέσω της άμεσης αλληλεπίδρασης και των πρακτικών δραστηριοτήτων.	Διατηρείται μέσω δημοσκοπήσεων, συζητήσεων, συνεργατικών ψηφιακών ασκήσεων και τακτικής αλληλεπίδρασης.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Περιβαλλοντικές παράμετροι	Ενδέχεται να περιλαμβάνει μετακινήσεις και μεγαλύτερη χρήση φυσικών υλικών.	Μειωμένες ανάγκες μετακίνησης και χαμηλότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που συνδέονται με την κινητικότητα.

Κανένα από τα δύο μοντέλα υλοποίησης δεν θα πρέπει να θεωρείται εγγενώς ανώτερο. Αντίθετα, το καθένα προσφέρει μοναδικά πλεονεκτήματα που μπορούν να υποστηρίξουν αποτελεσματικά τους στόχους του έργου UNBOXING, όταν εφαρμόζονται κατάλληλα. Οι συντονιστές ενθαρρύνονται να επιλέγουν τη μορφή που ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες, τις προσδοκίες και τις συνθήκες των συμμετεχόντων τους, διατηρώντας παράλληλα τη συμμετοχική, συνεργατική και προσανατολισμένη στην πράξη φιλοσοφία που διέπει τη μεθοδολογία του εργαστηρίου.

Ανεξάρτητα από την επιλεγμένη μορφή, οι συντονιστές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι συμμετέχοντες έχουν επαρκείς ευκαιρίες να ανταλλάσσουν εμπειρίες, να προβληματίζονται σχετικά με τις προκλήσεις της βιωσιμότητας, να εφαρμόζουν τις νεοαποκτηθείσες γνώσεις σε πρακτικά σενάρια και να αναπτύσσουν λύσεις που συμβάλλουν σε πιο βιώσιμες πρακτικές συσκευασίας στον τομέα της Κλωστοϋφαντουργίας, της Ένδυσης, του Δέρματος και της Υπόδησης (TCLF). Προσαρμόζοντας τη μεθοδολογία στο επιλεγμένο μοντέλο υλοποίησης, διατηρώντας παράλληλα τους εκπαιδευτικούς στόχους του εργαστηρίου, τόσο οι διά ζώσης όσο και οι διαδικτυακές συνεδρίες μπορούν να προσφέρουν ουσιαστικές μαθησιακές εμπειρίες με σημαντικό αντίκτυπο.

7. Ψηφιακά Εργαλεία

7.1 Ρόλος του Συντονιστή

Ο συντονιστής είναι υπεύθυνος για τη δημιουργία των συνθηκών υπό τις οποίες οι συμμετέχοντες μπορούν να συμβάλλουν με ασφάλεια, ουσιαστικά και σε ισότιμη βάση. Ο ρόλος αυτός υπερβαίνει την παρουσίαση του περιεχομένου: περιλαμβάνει την καθοδήγηση των συζητήσεων, την αποσαφήνιση των οδηγιών, τη διαχείριση του χρόνου και της δυναμικής της ομάδας, τη σύνδεση των δραστηριοτήτων με το πλαίσιο των συμμετεχόντων, την παρακολούθηση της μάθησης και τη διασφάλιση της τεκμηρίωσης των αποτελεσμάτων του εργαστηρίου.

Πριν	Κατά τη διάρκεια	Μετά
Εξετάστε τα προφίλ των συμμετεχόντων, προετοιμάστε το υλικό, ελέγξτε τις ρυθμίσεις	Εξηγήστε τους στόχους, χρησιμοποιήστε σαφείς οδηγίες, ενθαρρύνετε την ισόρροπη συμμετοχή,	Εξετάστε την ανατροφοδότηση και τις σημειώσεις παρατήρησης, προσδιορίστε τα

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

προσβασιμότητας και τις τεχνικές διευθετήσεις και αποσαφηνίστε τους ρόλους με τους συντονιστές που συνεργάζονται μαζί σας.	παρακολουθήστε τον χρόνο, συνδέστε τη συζήτηση με τα μαθησιακά αποτελέσματα και τεκμηριώστε τα αποτελέσματα του εργαστηρίου.	διδάγματα που αντλήθηκαν, ολοκληρώστε την υποβολή αναφορών και κοινοποιήστε τα σχετικά ζητήματα υλοποίησης στην κοινοπραξία.

7.2 Εισαγωγή

Οι ψηφιακές τεχνολογίες διαδραματίζουν ολοένα και σημαντικότερο ρόλο στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική συνεργασία. Στο πλαίσιο του έργου UNBOXING, τα ψηφιακά εργαλεία δεν αποσκοπούν στην αντικατάσταση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των συμμετεχόντων, αλλά στη διευκόλυνση της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της δημιουργικότητας και της ανταλλαγής γνώσεων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τα εργαστήρια.

Είτε τα εργαστήρια υλοποιούνται διαδικτυακά, διά ζώσης ή σε υβριδική μορφή, τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να ενισχύσουν την ενεργό συμμετοχή των συμμετεχόντων, να απλοποιήσουν την ομαδική εργασία, να υποστηρίξουν δραστηριότητες συνεργατικού σχεδιασμού και να βελτιώσουν τη συνολική μαθησιακή εμπειρία. Παρέχουν επίσης ευκαιρίες συμμετοχής σε εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς, προσκεκλημένους ομιλητές και συμμετέχοντες από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, ενισχύοντας την ευρωπαϊκή διάσταση του έργου.

Οι συντονιστές θα πρέπει να επιλέγουν τα ψηφιακά εργαλεία σύμφωνα με τους μαθησιακούς στόχους κάθε δραστηριότητας, τις ψηφιακές ικανότητες των συμμετεχόντων και τους διαθέσιμους τεχνικούς πόρους. Η έμφαση θα πρέπει πάντα να δίνεται στην προσβασιμότητα, την ευκολία χρήσης και την εκπαιδευτική αξία και όχι στην τεχνολογική πολυπλοκότητα.

7.3 Προτεινόμενα Ψηφιακά Εργαλεία

Τα ακόλουθα εργαλεία προτείνονται για την υποστήριξη διαφορετικών δραστηριοτήτων του εργαστηρίου.

Εργαλείο	Σκοπός	Κατάλληλη Μορφή
Microsoft Teams	Τηλεδιασκέψεις και συναντήσεις	Διαδικτυακή / Υβριδική
Zoom	Διαδικτυακά εργαστήρια	Διαδικτυακή / Υβριδική
Google Meet	Εικονικές συναντήσεις	Διαδικτυακή
Miro	Συνεργατικός πίνακας	Διαδικτυακή / Υβριδική

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Mural	Οπτική συνεργασία	Διαδικτυακή / Υβριδική
Mentimeter	Ζωντανές δημοσκοπήσεις και κουίζ	Όλες οι μορφές
Slido	Ερωτήσεις και αλληλεπίδραση με το κοινό	Όλες οι μορφές
Padlet	Συνεργατικός πίνακας αναστοχασμού	Όλες οι μορφές
Google Docs	Συνεργατική συγγραφή	Όλες οι μορφές
Canva	Οπτικός σχεδιασμός και παρουσιάσεις	Όλες οι μορφές
Jamboard (ή εναλλακτικά εργαλεία ψηφιακού πίνακα)	Καταιγισμός ιδεών	Διαδικτυακή

Αυτές οι πλατφόρμες υποστηρίζουν διαφορετικά στάδια του εργαστηρίου, από τις εισαγωγικές δραστηριότητες γνωριμίας έως τις ασκήσεις συνεργατικού σχεδιασμού και την αξιολόγηση από τους συμμετέχοντες.

7.4 Ψηφιακή Συνεργασία

Η ψηφιακή συνεργασία θα πρέπει να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να εργάζονται από κοινού και όχι ατομικά.

Παραδείγματα περιλαμβάνουν:

- Κοινόχρηστους ψηφιακούς πίνακες για ανταλλαγή ιδεών.
- Συνεργατική λήψη σημειώσεων.
- Ψηφιακή ψηφοφορία.
- Διαδραστικά κουίζ.
- Εικονικές αυτοκόλλητες σημειώσεις.
- Συνεργατικά σκίτσα σχεδιασμού συσκευασίας.
- Συνεργατική ανάπτυξη παρουσιάσεων.

Οι συντονιστές θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή χρόνο ώστε οι συμμετέχοντες να εξοικειωθούν με τα επιλεγμένα εργαλεία πριν από την έναρξη των συνεργατικών δραστηριοτήτων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

7.5 Συστάσεις Καλών Πρακτικών

Για τη μεγιστοποίηση της ενεργού συμμετοχής των συμμετεχόντων, οι συντονιστές θα πρέπει:

- Να δοκιμάζουν όλες τις ψηφιακές πλατφόρμες πριν από το εργαστήριο.
- Να προετοιμάζουν εναλλακτικά σχέδια για την αντιμετώπιση τεχνικών δυσκολιών.
- Να παρέχουν απλές οδηγίες πριν από κάθε δραστηριότητα.
- Να αποφεύγουν την εισαγωγή υπερβολικά πολλών διαφορετικών ψηφιακών εργαλείων κατά τη διάρκεια μίας συνεδρίας.
- Να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή μέσω δημοσκοπήσεων, συνομιλιών και δωματίων επιμέρους ομάδων.
- Να διασφαλίζουν τη συμβατότητα με διαφορετικές συσκευές.

Η τεχνολογία θα πρέπει να υποστηρίζει τη μάθηση και όχι να αποτελεί το επίκεντρο του εργαστηρίου.

7.6 Ψηφιακή Δεοντολογία

Στην αρχή των διαδικτυακών εργαστηρίων, οι συντονιστές θα πρέπει να καθορίζουν απλές κατευθυντήριες γραμμές συμμετοχής, όπως:

- Έγκαιρη σύνδεση.
- Απενεργοποίηση των μικροφώνων όταν δεν μιλούν.
- Χρήση κάμερας όποτε είναι δυνατόν.
- Σεβασμός της σειράς ομιλίας.
- Ενεργός συμμετοχή στις συζητήσεις.
- Χρήση γλώσσας που εκφράζει σεβασμό στις συνομιλίες.
- Ενημέρωση των συντονιστών σε περίπτωση εμφάνισης τεχνικών προβλημάτων.

Ο καθορισμός αυτών των προσδοκιών συμβάλλει στη δημιουργία ενός παραγωγικού και συμπεριληπτικού διαδικτυακού μαθησιακού περιβάλλοντος.

7.7 Συμπερίληψη και Προσβασιμότητα

Η συμπεριληπτική υλοποίηση απαιτεί από τους συντονιστές να προβλέπουν τα εμπόδια που ενδέχεται να επηρεάσουν τη συμμετοχή και να παρέχουν ανάλογες προσαρμογές. Οι εταίροι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την προσβασιμότητα κατά τη διαδικασία προσέλκυσης συμμετεχόντων και την προετοιμασία, και όχι μόνο μετά την έναρξη του εργαστηρίου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πιθανό εμπόδιο	Προτεινόμενη αντιμετώπιση
Περιορισμένες προϋπάρχουσες γνώσεις	Χρησιμοποιήστε απλή γλώσσα, συγκεκριμένα παραδείγματα και σύντομες επεξηγήσεις πριν ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να εφαρμόσουν τις έννοιες.
Χαμηλή αυτοπεποίθηση κατά τη συμμετοχή σε ομαδικές συζητήσεις	Ξεκινήστε με ατομικό αναστοχασμό ή αναστοχασμό σε ζευγάρια και προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να συνεισφέρουν χωρίς να τους ασκείτε πίεση.
Διαφορετικά επίπεδα γλωσσικής επάρκειας	Αποφύγετε την περιττή τεχνική ορολογία, παρουσιάστε οπτικά τους βασικούς όρους και διαθέστε επιπλέον χρόνο επεξεργασίας όπου χρειάζεται.
Περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες	Επιλέξτε απλά εργαλεία, παρέχετε οδηγίες βήμα προς βήμα και προσφέρετε μια εναλλακτική λύση χαμηλής τεχνολογίας.
Διαδικτυακή κούραση	Χρησιμοποιήστε συντομότερα τμήματα παρουσιάσεων, τακτική αλληλεπίδραση και ένα προγραμματισμένο διάλειμμα.
Ανάγκες προσβασιμότητας	Ελέγξτε τις ανάγκες εκ των προτέρων και προσαρμόστε την πρόσβαση στον χώρο, το υλικό, το χρονοδιάγραμμα, τις ψηφιακές μορφές ή τις μεθόδους συμμετοχής, όπου είναι εφικτό.
Κυριαρχία ορισμένων συμμετεχόντων	Χρησιμοποιήστε δομημένη εναλλαγή της σειράς ομιλίας, μικρές ομάδες και στοχευμένες προσκλήσεις προς τους λιγότερο ομιλητικούς συμμετέχοντες.
Διαφορετικά επίπεδα επαγγελματικής εμπειρίας	Δημιουργήστε μικτές ομάδες και αξιοποιήστε την αλληλοδιδακτική μάθηση, ώστε η επαγγελματική εμπειρία και οι νέες οπτικές να αλληλοσυμπληρώνονται.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

8. Στρατηγική Αξιολόγησης

8.1 Εισαγωγή

Η αξιολόγηση στο πλαίσιο των εργαστηρίων UNBOXING αποσκοπεί στην υποστήριξη της μάθησης και όχι στην επίσημη αξιολόγηση των συμμετεχόντων. Ο πρωταρχικός σκοπός είναι η παρακολούθηση της ενεργού συμμετοχής των συμμετεχόντων, η μέτρηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, ο εντοπισμός τομέων προς βελτίωση και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της μεθοδολογίας του εργαστηρίου.

Η στρατηγική αξιολόγησης συνδυάζει διαμορφωτικές και αναστοχαστικές προσεγγίσεις, οι οποίες ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες να παρακολουθούν τη δική τους μαθησιακή πρόοδο, παρέχοντας παράλληλα στους συντονιστές πολύτιμη ανατροφοδότηση για τη μελλοντική υλοποίηση των εργαστηρίων.

8.2 Αξιολόγηση της Μάθησης

Η μάθηση θα πρέπει να αξιολογείται συνεχώς καθ’ όλη τη διάρκεια του εργαστηρίου και όχι μόνο κατά την ολοκλήρωσή του.

Οι συντονιστές θα πρέπει να παρατηρούν την ικανότητα των συμμετεχόντων να:

- Κατανοούν τις έννοιες της βιωσιμότητας.
- Εφαρμόζουν τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας.
- Αναλύουν συστήματα συσκευασίας.
- Συνεργάζονται αποτελεσματικά.
- Επικοινωνούν τις ιδέες τους με σαφήνεια.
- Αναπτύσσουν καινοτόμες λύσεις.

Η παρατήρηση θα πρέπει να επικεντρώνεται στη μαθησιακή πρόοδο και όχι στην ατομική επίδοση.

8.3 Αξιολόγηση του Εργαστηρίου

Στο τέλος κάθε εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συμπληρώνουν ένα σύντομο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.

Τα προτεινόμενα θέματα αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- Συνάφεια του εργαστηρίου.
- Ποιότητα του συντονισμού.
- Χρησιμότητα των δραστηριοτήτων.
- Σαφήνεια των παρουσιάσεων.
- Επίπεδο συμμετοχής.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

- Συνολική ικανοποίηση.
- Προτάσεις για βελτίωση.

Οι απαντήσεις θα πρέπει να αναλύονται με σκοπό τη βελτίωση των μελλοντικών υλοποιήσεων του εργαστηρίου.

8.4 Αυτοαξιολόγηση

Ο αναστοχασμός αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της εκπαίδευσης ενηλίκων.

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να αξιολογούν τη δική τους μάθηση, εξετάζοντας ερωτήσεις όπως:

- Ποιες νέες γνώσεις έχω αποκτήσει;
- Ποια δραστηριότητα ήταν η πιο πολύτιμη;
- Ποιες ικανότητες έχω ενισχύσει;
- Πόση αυτοπεποίθηση αισθάνομαι ότι έχω ως προς την εφαρμογή των αρχών της βιώσιμης συσκευασίας;
- Ποιες ενέργειες θα υλοποιήσω μετά το εργαστήριο;

Η αυτοαξιολόγηση προάγει την ανάληψη ευθύνης για τη μαθησιακή διαδικασία και ενθαρρύνει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

8.5 Παρατήρηση από τον Συντονιστή

Καθ' όλη τη διάρκεια του εργαστηρίου, οι συντονιστές θα πρέπει να παρατηρούν την ενεργό συμμετοχή των συμμετεχόντων χρησιμοποιώντας συνεπή κριτήρια.

Οι προτεινόμενοι δείκτες παρατήρησης περιλαμβάνουν:

Δείκτης	Παρατηρήθηκε;
Ενεργός συμμετοχή	☐
Συνεργασία εντός των ομάδων	☐
Επικοινωνία με σεβασμό	☐
Κριτική σκέψη	☐
Δημιουργικότητα	☐
Εφαρμογή των εννοιών της βιωσιμότητας	☐
Επίλυση προβλημάτων	☐

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Οι παρατηρήσεις αυτές παρέχουν πολύτιμες ποιοτικές πληροφορίες που συμπληρώνουν τα ερωτηματολόγια των συμμετεχόντων.

8.6 Αξιολόγηση Πρακτικών Δραστηριοτήτων

Οι πρακτικές δραστηριότητες που παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 6 έχουν σχεδιαστεί ως μαθησιακές εμπειρίες και όχι ως εξετάσεις. Ωστόσο, οι συντονιστές μπορούν να αξιολογούν τα αποτελέσματα της ομαδικής εργασίας χρησιμοποιώντας απλά κριτήρια.

Κριτήριο	Περιγραφή
Βιωσιμότητα	Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων στην πρόταση
Κυκλικότητα	Εφαρμογή των αρχών της Κυκλικής Οικονομίας
Καινοτομία	Πρωτοτυπία της προτεινόμενης λύσης
Εφικτότητα	Δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής
Ομαδική εργασία	Στοιχεία αποτελεσματικής συνεργασίας
Επικοινωνία	Σαφήνεια της παρουσίασης και της επεξήγησης

Ο σκοπός είναι η ενθάρρυνση εποικοδομητικών συζητήσεων και όχι η κατάταξη των συμμετεχόντων.

8.7 Πίνακας Μαθησιακών Αποτελεσμάτων και Αποδεικτικών Στοιχείων

Ο ακόλουθος πίνακας βοηθά τους συντονιστές να συνδέσουν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα με παρατηρήσιμα τεκμήρια που συλλέγονται κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου. Αποσκοπεί στην υποστήριξη της συνεπούς υλοποίησης και του αναστοχασμού και όχι στην επίσημη βαθμολόγηση.

Μαθησιακό αποτέλεσμα	Πιθανά τεκμήρια	Μέθοδος συλλογής
Κατανόηση των αρχών της βιώσιμης συσκευασίας και της Κυκλικής Οικονομίας	Ο συμμετέχων προσδιορίζει τις σχετικές αρχές και εξηγεί τη συνάφειά τους με τη συσκευασία.	Συζήτηση, ερωτήσεις, αυτοαξιολόγηση.
Ανάλυση πρακτικών συσκευασίας και ευκαιριών βελτίωσης	Ο συμμετέχων εντοπίζει περιττά υλικά, επιλογές επαναχρησιμοποίησης, ζητήματα ανακυκλωσιμότητας ή παραμέτρους του κύκλου ζωής.	Συζήτηση μελέτης περίπτωσης, φύλλο εργασίας, παρατήρηση από τον συντονιστή.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Εφαρμογή των αρχών του οικολογικού σχεδιασμού	Το πρωτότυπο ή η ψηφιακή ιδέα αντικατοπτρίζει παραμέτρους που αφορούν τη μείωση, τη λειτουργικότητα, την επιλογή υλικών ή την κυκλικότητα.	Αποτέλεσμα πρακτικής δραστηριότητας.
Επικοινωνία της αξίας και των επαγγελματικών δυνατών σημείων	Ο συμμετέχων εξηγεί με σαφήνεια την ιδέα μέσω της προσωπικής συσκευασίας και της σύντομης παρουσίασης.	Παρουσίαση και ανατροφοδότηση από ομοτίμους.
Συνεργασία και εποικοδομητική συμβολή	Ο συμμετέχων συμμετέχει σε συζητήσεις, ομαδική εργασία και ανατροφοδότηση με σεβασμό.	Παρατήρηση από τον συντονιστή.
Αναστοχασμός σχετικά με τη μελλοντική εφαρμογή	Ο συμμετέχων προσδιορίζει μία σχετική ενέργεια ή ένα μαθησιακό σημείο για μελλοντική αξιοποίηση.	Αναστοχασμός, σχέδιο δράσης ή ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.

8.8 Μέτρηση της Επιτυχίας του Εργαστηρίου

Η επιτυχία του εργαστηρίου θα πρέπει να αξιολογείται τόσο σε επίπεδο συμμετεχόντων όσο και σε οργανωτικό επίπεδο.

Οι πιθανοί δείκτες περιλαμβάνουν:

Δείκτες Συμμετεχόντων

- Αριθμός συμμετεχόντων που παρακολούθησαν το εργαστήριο.
- Συμμετοχή καθ’ όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων.
- Γνώσεις που αποκτήθηκαν.
- Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης.
- Επίπεδα ικανοποίησης.
- Ευκαιρίες δικτύωσης που δημιουργήθηκαν.

Δείκτες Εργαστηρίου

- Ολοκλήρωση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων.
- Επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- Ποιότητα των ομαδικών συζητήσεων.
- Ποικιλομορφία των συμμετεχόντων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

- Ανατροφοδότηση που ελήφθη.
- Επίπεδο ενεργού συμμετοχής.

Δείκτες Έργου

Τα εργαστήρια συμβάλλουν επίσης στους ευρύτερους στόχους του έργου UNBOXING μέσω:

- Της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων.
- Της αύξησης της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία.
- Της προώθησης των αρχών της Κυκλικής Οικονομίας.
- Της υποστήριξης της διά βίου μάθησης.
- Της διαμόρφωσης συστάσεων για μελλοντικές δραστηριότητες του έργου.

8.9 Συνεχής Βελτίωση

Η αξιολόγηση δεν θα πρέπει να ολοκληρώνεται με τη συλλογή δεδομένων.

Οι συντονιστές ενθαρρύνονται να εξετάζουν τα αποτελέσματα του εργαστηρίου μετά από κάθε συνεδρία και να εντοπίζουν ευκαιρίες βελτίωσης.

Οι ερωτήσεις αναστοχασμού για τους συντονιστές μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Ποιες δραστηριότητες προκάλεσαν τη μεγαλύτερη ενεργό συμμετοχή;
- Ποιες έννοιες χρειάστηκαν πρόσθετες επεξηγήσεις;
- Επιτεύχθηκαν οι στόχοι του εργαστηρίου;
- Συμμετείχαν όλες οι ομάδες συμμετεχόντων εξίσου;
- Ποιες αλλαγές θα μπορούσαν να βελτιώσουν τα μελλοντικά εργαστήρια;

Υιοθετώντας μια προσέγγιση συνεχούς βελτίωσης, οι συντονιστές συμβάλλουν όχι μόνο στην ποιότητα των μελλοντικών εργαστηρίων, αλλά και στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και τον αντίκτυπο του έργου UNBOXING.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

9. Διαχείριση Κινδύνων

9.1 Εισαγωγή

Ο προσεκτικός σχεδιασμός είναι απαραίτητος για να διασφαλιστεί ότι τα εργαστήρια υλοποιούνται αποτελεσματικά και ότι οι πιθανές προκλήσεις δεν επηρεάζουν αρνητικά τη μαθησιακή εμπειρία των συμμετεχόντων. Παρόλο που πολλοί κίνδυνοι μπορούν να προβλεφθούν και να μετριαστούν μέσω κατάλληλης προετοιμασίας, οι συντονιστές θα πρέπει να παραμένουν ευέλικτοι και έτοιμοι να προσαρμοστούν όταν προκύπτουν απρόβλεπτες καταστάσεις.

Η διαχείριση κινδύνων στο πλαίσιο των εργαστηρίων UNBOXING επικεντρώνεται στον εντοπισμό κοινών λειτουργικών, τεχνικών και οργανωτικών κινδύνων και στην εφαρμογή πρακτικών μέτρων για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεών τους.

9.2 Πιθανοί Κίνδυνοι και Μέτρα Μετριασμού

Πιθανός Κίνδυνος	Πιθανή Επίπτωση	Μέτρα αντιμετώπισης
Χαμηλή προσέλευση συμμετεχόντων	Μειωμένη αλληλεπίδραση	Προωθήστε το εργαστήριο έγκαιρα, στείλτε υπενθυμίσεις και επιβεβαιώστε τις εγγραφές.
Τεχνικά προβλήματα κατά τη διάρκεια των διαδικτυακών συνεδριών	Διατάραξη της μαθησιακής διαδικασίας	Ελέγξτε τον εξοπλισμό εκ των προτέρων και προετοιμάστε εναλλακτικές μεθόδους επικοινωνίας.
Κακή σύνδεση στο διαδίκτυο	Διακοπή της συμμετοχής	Παρέχετε υλικό με δυνατότητα λήψης και εναλλακτικούς τρόπους συμμετοχής.
Χαμηλό επίπεδο ενεργού συμμετοχής	Περιορισμένη συζήτηση	Χρησιμοποιήστε διαδραστικές δραστηριότητες, δημοσκοπήσεις και ομαδική εργασία.
Υπέρβαση του προβλεπόμενου χρόνου	Μη ολοκλήρωση του εργαστηρίου	Παρακολουθήστε προσεκτικά τον χρόνο και δώστε προτεραιότητα στις βασικές δραστηριότητες.
Συμμετέχοντες που κυριαρχούν στις συζητήσεις	Άνιση συμμετοχή	Ενθαρρύνετε την ισόρροπη συζήτηση και προσκαλέστε τους λιγότερο ομιλητικούς συμμετέχοντες να συνεισφέρουν.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Ακύρωση συμμετοχής προσκεκλημένου ομιλητή	Αλλαγές στην ημερήσια διάταξη	Προετοιμάστε μια εναλλακτική μελέτη περίπτωσης ή μια συζήτηση υπό την καθοδήγηση του συντονιστή.
Εμπόδια προσβασιμότητας	Μειωμένη συμπερίληψη	Ελέγξτε τις απαιτήσεις προσβασιμότητας εκ των προτέρων και προσαρμόστε τις δραστηριότητες όπου είναι απαραίτητο.

9.3 Ετοιμότητα των Συντονιστών

Πριν από κάθε εργαστήριο, οι συντονιστές θα πρέπει να συμπληρώνουν έναν απλό κατάλογο ελέγχου προετοιμασίας:

- Εξετάστε την ημερήσια διάταξη του εργαστηρίου.
- Δοκιμάστε όλα τα ψηφιακά εργαλεία και τον εξοπλισμό.
- Προετοιμάστε το υλικό των παρουσιάσεων και τους πόρους των δραστηριοτήτων.
- Επιβεβαιώστε την παρουσία των προσκεκλημένων ομιλητών.
- Ελέγξτε τη διαρρύθμιση της αίθουσας ή τις ρυθμίσεις της διαδικτυακής πλατφόρμας.
- Προετοιμάστε εναλλακτικές δραστηριότητες σε περίπτωση αλλαγών στο χρονοδιάγραμμα.
- Εξετάστε τα προφίλ των συμμετεχόντων, όπου είναι διαθέσιμα.

Η καλή προετοιμασία μειώνει την αβεβαιότητα και επιτρέπει στους συντονιστές να ανταποκρίνονται με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση σε απρόβλεπτες καταστάσεις.

9.4 Διαχείριση Απρόβλεπτων Καταστάσεων

Παρά τον προσεκτικό σχεδιασμό, ενδέχεται να προκύψουν απρόβλεπτες καταστάσεις κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε εργαστηρίου. Οι συντονιστές θα πρέπει να διατηρούν την ψυχραιμία τους, να επικοινωνούν με σαφήνεια με τους συμμετέχοντες και να προσαρμόζουν το εργαστήριο χωρίς να χάνουν από το οπτικό τους πεδίο τους μαθησιακούς στόχους.

Η ευελιξία είναι ιδιαίτερα σημαντική σε περιβάλλοντα συνεργατικής μάθησης, όπου οι συζητήσεις ενδέχεται να απαιτούν επιπλέον χρόνο ή οι συμμετέχοντες να θέτουν απρόβλεπτα ερωτήματα. Αντί να αντιμετωπίζουν αυτές τις καταστάσεις ως διαταραχές, οι συντονιστές θα πρέπει να τις αναγνωρίζουν ως ευκαιρίες εμπλουτισμού της μαθησιακής εμπειρίας, διατηρώντας παράλληλα την κατάλληλη διαχείριση του χρόνου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

10. Συμπεράσματα

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες Εργαστηρίων του UNBOXING παρέχουν ένα πρακτικό και προσαρμόσιμο πλαίσιο για τους συντονιστές, τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευτές και τους εταίρους του έργου, ώστε να υλοποιούν ελκυστικά και αποτελεσματικά εργαστήρια σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία στον τομέα της Κλωστοϋφαντουργίας, της Ένδυσης, του Δέρματος και της Υπόδησης (TCLF). Οι κατευθυντήριες οδηγίες συνδυάζουν βασικές θεωρητικές έννοιες, πρακτικές δραστηριότητες, συνεργατικές μεθοδολογίες και συστάσεις για τον συντονισμό, με σκοπό την υποστήριξη μιας μαθησιακής εμπειρίας που είναι τόσο ενημερωτική όσο και συμμετοχική. Μέσω μιας προσέγγισης ενεργητικής μάθησης, οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται όχι μόνο να κατανοήσουν τις αρχές της βιώσιμης συσκευασίας, της κυκλικής οικονομίας και του οικολογικού σχεδιασμού, αλλά και να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις σε πρακτικές καταστάσεις, να συζητήσουν προκλήσεις, να ανταλλάξουν εμπειρίες και να αναπτύξουν τις δικές τους ιδέες και λύσεις.

Τα εργαστήρια συμβάλλουν επίσης στους ευρύτερους στόχους του έργου UNBOXING, δημιουργώντας χώρους διαλόγου, δικτύωσης, ανταλλαγής γνώσεων και συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευομένων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), εκπαιδευτικών, επαγγελματιών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων. Η σύνδεση των μαθησιακών δραστηριοτήτων με πραγματικά παραδείγματα και πρακτικές προκλήσεις μπορεί να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν καλύτερα τη σημασία της βιώσιμης συσκευασίας στον τομέα TCLF και να αναγνωρίσουν τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν διαφορετικοί φορείς στην υποστήριξη πιο βιώσιμων πρακτικών. Παράλληλα, τα εργαστήρια παρέχουν ευκαιρίες για την ανάπτυξη οριζόντιων ικανοτήτων, όπως η δημιουργικότητα, η επικοινωνία, η ομαδική εργασία, η κριτική σκέψη και η επίλυση προβλημάτων.

Η υλοποίηση των εργαστηρίων θα πρέπει να παραμένει ευέλικτη και να ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε ομάδας. Οι συντονιστές ενθαρρύνονται να προσαρμόζουν τις δραστηριότητες, τα παραδείγματα, το χρονοδιάγραμμα και το επίπεδο αλληλεπίδρασης, όπου είναι απαραίτητο, διατηρώντας παράλληλα τους βασικούς μαθησιακούς στόχους του εργαστηρίου. Αυτή η ευελιξία είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς η βιώσιμη συσκευασία συνεχίζει να εξελίσσεται μέσω της ανάπτυξης νέων υλικών, τεχνολογιών, κανονισμών και επιχειρηματικών προσεγγίσεων. Η επικαιροποίηση των παραδειγμάτων και των μελετών περίπτωσης με την πάροδο του χρόνου θα συμβάλει στη διασφάλιση ότι τα εργαστήρια παραμένουν συναφή με τις μεταβαλλόμενες πραγματικότητες του τομέα TCLF και του ευρύτερου ευρωπαϊκού πλαισίου.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Συνολικά, τα εργαστήρια UNBOXING αποσκοπούν στο να υπερβούν την απλή μεταφορά πληροφοριών, ενθαρρύνοντας τους συμμετέχοντες να γίνουν ενεργοί συντελεστές της μετάβασης προς πιο βιώσιμα και κυκλικά συστήματα συσκευασίας. Συνδυάζοντας τη γνώση, τη δημιουργικότητα, τη συνεργασία και την πρακτική δράση, τα εργαστήρια μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων, ενισχύοντας παράλληλα τις συνδέσεις μεταξύ της εκπαίδευσης και του κόσμου της εργασίας. Ως εκ τούτου, οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες προορίζονται να αποτελέσουν ένα χρήσιμο εργαλείο για την επιτυχή υλοποίηση συμπεριληπτικών, ελκυστικών και ουσιαστικών εργαστηρίων, με τη δυνατότητα να υποστηρίξουν τη συνεχιζόμενη μάθηση και συνεργασία πέρα από τη διάρκεια του έργου UNBOXING.

11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Χρήση των Παραρτημάτων

Τα παραρτήματα παρέχουν έτοιμα προς χρήση εργαλεία, τα οποία οι εταίροι μπορούν να προσαρμόσουν στην τοπική τους γλώσσα και στο πλαίσιο υλοποίησης, διατηρώντας παράλληλα την κοινή μεθοδολογία του WP4. Σκοπός τους είναι να υποστηρίξουν τη συνεπή προετοιμασία, διευκόλυνση, αξιολόγηση και υποβολή εκθέσεων σε ολόκληρη την εταιρική σύμπραξη.

Παράρτημα	Σκοπός
I	Πρότυπο ημερήσιας διάταξης εργαστηρίου για τον σχεδιασμό της τρίωρης μαθησιακής ακολουθίας.
II	Λίστα ελέγχου για τον συντονιστή, που καλύπτει την προετοιμασία, την υλοποίηση και τις ενέργειες παρακολούθησης.
III	Κατάλογος παρουσιών για την παρακολούθηση των συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της κοινοπραξίας για την προστασία δεδομένων.
IV	Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης συμμετεχόντων σχετικά με τη συνάφεια του εργαστηρίου, τη μάθηση και την ικανοποίηση.
V	Φύλλο παρατήρησης του συντονιστή για τη συλλογή ποιοτικών στοιχείων σχετικά με τη συμμετοχή και τη μάθηση.
VI	Έντυπο ανατροφοδότησης προσκεκλημένου ομιλητή, όπου συμμετέχουν εξωτερικοί συντελεστές.
VII	Καμβάς Σχεδιασμού Βιώσιμης Συσκευασίας για δραστηριότητες ανάλυσης και επανασχεδιασμού.
VIII	Πρότυπο χαρτογράφησης ενδιαφερόμενων μερών για τον προσδιορισμό ρόλων, επιρροής και πιθανής συνεργασίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

IX	Λίστα ελέγχου οικολογικού σχεδιασμού για την υποστήριξη της δομημένης ανάλυσης συσκευασίας.
X	Προσωπικό σχέδιο δράσης για την ενθάρρυνση της μεταφοράς της μάθησης μετά το εργαστήριο.
XI	Πρότυπο καταγραφής διδαγμάτων που αποκομίστηκαν για τη συνεχή βελτίωση μεταξύ των διαφορετικών διοργανώσεων του εργαστηρίου.
XII	Πρότυπο υποβολής έκθεσης εργαστηρίου για τη συνεπή τεκμηρίωση σε επίπεδο εταίρων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Παράρτημα Ι – Πρότυπο Ημερήσιας Διάταξης Εργαστηρίου

Οι εταίροι μπορούν να προσαρμόσουν τον ακριβή χρονικό προγραμματισμό, διατηρώντας την κατά προσέγγιση τρίωρη διάρκεια και την ισορροπία μεταξύ παροχής γνώσεων, αλληλεπίδρασης, πρακτικής εφαρμογής, αναστοχασμού και αξιολόγησης.

Ώρα	Διάρκεια	Δραστηριότητα	Σκοπός / σημειώσεις
	10 λεπτά	Καλωσόρισμα και εισαγωγή	Στόχοι, ημερήσια διάταξη, μεθοδολογία και κατευθυντήριες γραμμές συμμετοχής.
	10 λεπτά	Δραστηριότητα γνωριμίας	Ενεργοποίηση προηγούμενων εμπειριών και δημιουργία συμμετοχικής ατμόσφαιρας.
	30 λεπτά	Κατανόηση της βιώσιμης συσκευασίας	Βασικές έννοιες, Κυκλική Οικονομία και επιπτώσεις της συσκευασίας.
	30 λεπτά	Υλικά και οικολογικός σχεδιασμός	Μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακυκλωσιμότητα, λειτουργικότητα και προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής.
	10 λεπτά	Διάλειμμα	Σύντομο διάλειμμα και μετάβαση στην πρακτική πρόκληση.
	55 λεπτά	Αποκάλυψε τις Δυνατότητές σου	Αναστοχασμός, σχεδιασμός συσκευασίας και προετοιμασία σύντομης παρουσίασης.
	20 λεπτά	Παρουσιάσεις και ανατροφοδότηση από ομοτίμους	Παρουσίαση αποτελεσμάτων και λήψη εποικοδομητικής ανατροφοδότησης.
	10 λεπτά	Αναστοχασμός και αξιολόγηση	Ανασκόπηση της μάθησης και συμπλήρωση της αξιολόγησης από τους συμμετέχοντες.
	5 λεπτά	Κλείσιμο	Βασικά συμπεράσματα και επόμενα βήματα.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Παράρτημα II – Λίστα Ελέγχου Συντονιστή

Πριν από το εργαστήριο

☐ Επιβεβαίωση της ημερομηνίας, της μορφής διεξαγωγής, του χώρου/της πλατφόρμας και της κατά προσέγγιση διάρκειας.

☐ Επαλήθευση των στόχων σχετικά με τους συμμετέχοντες και των χαρακτηριστικών τους.

☐ Έλεγχος των αναγκών προσβασιμότητας, γλώσσας και ψηφιακής υποστήριξης.

☐ Προετοιμασία διαφανειών, φύλλων εργασίας, παραδειγμάτων συσκευασίας και πρακτικών υλικών.

☐ Δοκιμή εξοπλισμού, συνδέσμων και ψηφιακών εργαλείων.

☐ Προετοιμασία εργαλείων καταγραφής παρουσιών και αξιολόγησης.

☐ Επιβεβαίωση των ρόλων των συντονιστών και τυχόν προσκεκλημένων συντελεστών.

☐ Προετοιμασία εφεδρικής δραστηριότητας ή εναλλακτικής λύσης για τεχνικά προβλήματα.

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου

☐ Επεξήγηση των στόχων, της ημερήσιας διάταξης και των κατευθυντήριων γραμμών συμμετοχής.

☐ Ενθάρρυνση της ισόρροπης συμμετοχής και χρήση προσβάσιμης γλώσσας.

☐ Παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος, επιτρέποντας παράλληλα την ουσιαστική συζήτηση.

☐ Σύνδεση των δραστηριοτήτων με τα μαθησιακά αποτελέσματα σχετικά με τη βιώσιμη συσκευασία και την Κυκλική Οικονομία.

☐ Καταγραφή βασικών ιδεών, αποτελεσμάτων και συστάσεων.

☐ Συλλογή στοιχείων παρουσιών και αξιολόγησης σύμφωνα με τις διαδικασίες του έργου.

Μετά το εργαστήριο

☐ Ανασκόπηση της ανατροφοδότησης των συμμετεχόντων και των παρατηρήσεων των συντονιστών.

☐ Συγκέντρωση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων και των σχετικών τεκμηρίων.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

☐ Προσδιορισμός των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν και των ενεργειών βελτίωσης.

☐ Συμπλήρωση του προτύπου υποβολής έκθεσης εργαστηρίου.

☐ Αποθήκευση της τεκμηρίωσης σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της κοινοπραξίας.

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Παράρτημα III – Κατάλογος Παρουσιών

Χρησιμοποιήστε τη διατύπωση σχετικά με την προστασία δεδομένων και τις απαιτήσεις τεκμηρίωσης που έχουν εγκριθεί από την κοινοπραξία. Συλλέγετε μόνο τις πληροφορίες που απαιτούνται για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων του έργου.

Α/Α.	Ονοματεπώνυμο συμμετέχοντα	Οργανισμός / ιδιότητα	Σχετικό προφίλ ομάδας-στόχου	Υπογραφή / επιβεβαίωση παρουσίας

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Παράρτημα IV – Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Συμμετεχόντων

https://docs.google.com/forms/d/1hw6_kG8UHB31knG2pgLyt1WXpnKM8SaEtQlN77seoXw/edit (Παρακαλείστε να μην τροποποιήσετε το περιεχόμενο)

Παράρτημα V – Φύλλο Παρατήρησης Συντονιστή

Δείκτης	Παρατηρείται συστηματικά	Παρατηρείται μερικές φορές	Χρειάζεται υποστήριξη	Σημειώσεις
Ενεργή συμμετοχή	☐	☐	☐	
Συνεργασία εντός των ομάδων	☐	☐	☐	
Επικοινωνία με σεβασμό	☐	☐	☐	
Κριτική σκέψη	☐	☐	☐	
Δημιουργικότητα	☐	☐	☐	
Εφαρμογή εννοιών βιωσιμότητας	☐	☐	☐	
Επίλυση προβλημάτων	☐	☐	☐	
Σαφής επικοινωνία ιδεών	☐	☐	☐	

Αναστοχασμός συντονιστή: Ποιες δραστηριότητες προκάλεσαν τη μεγαλύτερη συμμετοχή; Ποιες έννοιες χρειάστηκαν πρόσθετη επεξήγηση; Είχαν όλες οι ομάδες συμμετεχόντων τη δυνατότητα να συνεισφέρουν; Τι θα πρέπει να προσαρμοστεί σε μελλοντικές υλοποιήσεις;

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.